

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZAM ÁRA 3 CENT.

VI. ÉVFOLYAM. 92. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., KEDD, 1909. NOVEMBER 16-án.

VI. Year. No. 92.

FALAKON KIVÜL

A MAGYAR POLITIKAI ÉLET AMERIKAI TÜKRÉ.

A függetlenségi pártban nyílt szakadás állott be. A Justh és Kossuth között lapangó ellentét kenyeretörésre került. Szavazás döntötte el, melynek tárgya a Kossuth indítványa volt, mely szerint a Ház elakart napotlanni. A szavazás eredménye szerint, Kossuth — hetvenöt, Justh pedig százhuszonöt szavazatot kapott a függetlenségi pártból. Erre Kossuth visszalépett a párt elnökségétől és kijelentette, hogy visszavonul a politikától, a magánéletbe. Justh Gyula pedig, két alnok társával egyetemben, lemondott a Ház elnöki méltóságáról. Ezeket jelentette egy kábelátvitel.

Aki hiva, aki ellensége, aki közömböse volt e széllel dult nagy pártban, egyaránt bizonyos leküzdhetetlen szomorúsággal veszi tudomásul ezt a történelmi tényeket.

Annak idején, a parlament nyári szünete alatt és a kámpány kezdetén rávilágítottunk a Kossuth és Justh között létező ellentétre és nem kísértük rokonszenvvel Justh Gyula képviselőházi elnök magatartását.

A politikai logika ugyanazon álláspontján valánk, mint akkor, az ország közvéleményének nagyobbik része. Az előzmények hatása alatt állottunk. Joggal tekinthetjük fel, hogy az 1905. évi nemzeti küzdelem egyetlen, esalhatatlan, eredménye legalább az, hogy a koalíció vezérei, végleg felismerték, miszerint az impotens közjogi tülekedés képmutatás terrorműveiről, a folytonos meghátrálás provokálásaitól, el kell távolodni és megalkuvás nélkül kell az ország gazdasági önállóságára vetniük magukat. És ekkor felvetődött az önálló bank exigenciája. Előhozakodott, erőltetés nélkül, önmagától, az általános tudat és meggyőződés első próbatétele.

Azok után, hogy Andrásyék ünnepélyesen ellenjegyezték a jövő, radikális gazdasági politikájának deklarációját; azok után, hogy a kiegyezésnél nyíltan megfizették velünk az önálló banknak az árát, azok után, hogy az utolsó pillanatra nyíltan nyilatkoztak az önálló bank ellen; azok után, hogy az ország joggal ajándékozhatta meg bizalmával Andrásy Gyula gróft, Apponyi Albert gróft, éppúgy, mint Justh Gyulát; az általános és teljes bizalmával szemben, diszóniás hatással volt az országra a Justh Gyula heves, hangos bankagítációjára, az ő személyi antagonizmusa pedig egyenesen visszataszító volt. — Nem szabad Andrásy Gyulát támadni és nem szabad Apponyiban kételkedni és ostobaság és bűn visszavonást szítani, hirdettük nérvonathoz, párhuzam a hazai magyar közvéleménnyel. Oktalan dolog a nyitott ajtókat feszíteni, oktan dolog az önálló bankhoz újabb és újabb esküket láncolni, mikor, ha vannak is nézeteltérések, azok nem az ünnepélyesen megvallott, a köztudatba közmegegyezéssel átsugallt exigencia, hanem a kivétel, a becsületes megoldás, a félreérthetetlen őszinteség részletfelfogásaiban léteznek csupán.

Ha már akkor, feketén a fehér, bebizonyítható volt a Justh Gyula, hogy az az Andrásy esküdt ellensége az önálló banknak és harcra készül az ellen; ha már akkor a köztudatban gyökeret talált hiteltelenség bizonyította volna, hogy Apponyi Albert gróf egy páratlanul nemtelen árulásra készül: Justh Gyulát jóhiszemű magyar politikusa soha nem gáncsolta volna. De, amit a tények ma igazoltak, azt akkor még Justh Gyula is csak sejtette. El-

hiszük Justh Gyulának — ma már el is kell hinnünk — hogy erős volt az auto-szugeszeziója és ő látta, ami bekövetkezett. És méltányolva vezértársaival szemben, a kötelei ildomoságot, ma még azt sem vetjük szemére, hogy bár érezte, de még sem vetette nyíltan arcukba a most bebizonyult, vádat, mert nem vethette.

Belátunk a dolgok genezisébe, abban a tekintetben is, hogy e rut, e beestelen, e gaz árulással szemben, lelkiismeretének elbe kellett helyeznie minden pártérdeket és minden tradícionális gyöngödségét.

És minél tovább hirdette, aminek hirdetését eleinte fölöslegesnek tartotta, hiszen szent bizalom zálogai fűzték a vezérekhez és minél tovább állította, aminek ellenkezőjére, gondolni sem merésztünk volna, annál inkább tompult az ő akciójának ellenszenvessége és lassan, lassan kifejeződött a nemzet közvéleményében is az ő rettenetes sejtelme. Még esküdöttek a nemzet-ésalók és még tüntetőleg burkolóztak a régi közbizalom nemzeti színű immunitásába, de már a lelket megéjtette és magával ragadta a Justh Gyula rettenetes sejtelme és már kezdtek érezni az ő kétségbeesett, makacs kiállításait, már a megértés közös árama kapcsolódott az ő lelke és a nemzet közérzése közé.

Igy készült elő a magyar nemzet történetében, e most lejátszódott és határkövet képező, nagy és radikális politikai fordulat. Ime, kishitűek, nézettek, bámuljatók és hódoljatók a magyar nemzet, nemzetfentartó mees politikai érettségének. Lássátok, hogy nem vakította tiszta bírálatában meg a nemzetet a szent Kossuth név nimbusza sem. Lássátok, hogy nem ismeri a vakimádatot és szeretet meg tudja különböztetni észszerűségétől. A magyar nemzet elhagyja istenét is, de mint nemzet, nem fog tévedni többé soha!

Andrásy Gyula munkatársa, Kónyi Manó, ez a zseniális, de fájdalom, nem független magyar publicista, csodás intuitívóval alkalmazta a magyar nemzetre ezt: "Erős nemzetek azonban megtudják akadályozni, hogy a multban szerzett érdem, a jövő átkává legyen. Nálunk hamar sorvad el az a befolyás, amelyet egyedül a mult igazol."

Ezt igazolta Kossuth sajnálatos lezavartatása és Justhnak egy teljes évi, gőzerővel folytatott denunziáló hadjárat után való felmagasztalása.

És most ehhez a szomoró parentációhoz, némi reflexet kell fűznünk: Kossuth Ferenc személyéről. Bár szembehelyezkedett nyílt fogadalmával, bár összetörte nagy alkotását, a többségi függetlenségi pártot: lelkiismeretünk igazmondásában Kossuth Ferenc a meggyalázó vádtól szízen, hóféhéren áll. Ennek az órási műveltségű politikusnak egy átkos gyengéje van: az ő középkori korrektsége, meg a galambszelid, áldott, jó lelke. Ő csak tévedett, de nem árult, bűnhődött, de nem bűnözött. Gyöngye-erélyü egyniségét, összeszevta az az erő, amely felakarta apja magasztalára emelni. És amíg lelkének lelkesedésével vallja a nemzeti vallást, el-tántorították attól azok, akikben hinni, akiket el nem hagyni etikai kötelességnek vélte. Mi az örökérvényű nemzeti alapba kulcsolva igaz haszeretünket a fanatizmus erejével hisszük, hogy az ő tévedése csak epizodikus és okulásra örk lesz! Főshetetlenül hisszük, hogy Kossuth és Justh még összeformnak, utjuk mi-hamar összevezet.

Az események rövidesen a történelem ítélőszéke elé állítják az igazi bűnösöket, a czinikus Andrásy, Wekerlet és a bámulatosan képmutató nemzetcsalót, Apponyit.

Ide idézzük ezeket az árulókat és ha majd ott állnak már, akkor Kossuth és Justh között sem lehet többé ellentét. Különben Kossuthnak azzal is számolnia kellend, hogy akik most vele mentek, azok is csak egyszer tettek azt, egyszer törték magukat össze a szent név nimbuszáért, amelyet becsületes jóhiszeműség, mindenek előtt látszottak helyezni.

Felhívás

az összes magyar Bőskékhez, Erzsikhez, Lizikhez, illetve Erzsébetekhez: legyenek bár már élemedett kora nénikék vagy csak imént született bébikék, kislányok, viruló hajadonok vagy már tisztelt anyák.

Kedves nővéreink az Urban! Erzsébet, a honalapító Árpád egyik távolabbi déd-unokája, magyar király leány: az ő érnei, nevezetesen pedig hőies irtalmassági szeretete révén oly fényben tündököl a katholikusk egyház egén, hogy szinte megirigyli érte mind valamennyi nemzet a magyart. Már mint gyermek, egyike volt azon kiválasztottaknak, kik "szeretik az Istent anélkül, hogy tudomást volna szívükről s hozzá repülnek anélkül, hogy tudomásuk volna szárnyaikról." Később pedig fényes fejedelmi trónon ülhetett; de ő inkább ehelyett kórházat alapított a szegények számára s abban betegápoló lett, anyja az árváké, vigasztaló anygala a szomorodottaknak, alamizsnása a menyeyi Atyának!

Halljátok: magyar Bőskék, Erzsik, Lizik és Erzsébetek! Tiszteljétek meg azt a nevet, mit viseltek. Legyetek ti is buzgó követői a keresztény irtalmasság érneinek. Nevezetesen pedig ezidőszert emlékezzetek meg égi Pátrónátok Buffalói magyar szentélyéről.

A dolog, röviden mondva, ugy áll: A Buffalói hívek még a jó időben építkeztek, azaz épp a jó idők végén. Nagy, fényes templomot emeltek, hogy dicsőséget hozzanak a magyar névre. Rózsás jövőre számítottak, és ugy alaposan esalotkoztak, — megfogytok számuk, a nehéz idők, meg sok honfitársunk rideg részvétele mege miatt a most rájuk háramló terhet önmaguk elbirni nem képesek.

Igy tihozzátok fordulok, nemes szívű, magyar Erzsébetek! én, ki a missziókban működve, ezidőszert az Urnak Buffalói magyar szőlőjében dolgozom.

A folyó hó 19-ikén ünnepeltek dicső Vészenteket ünnepét, illetve névnapotokat. Ünnepeljétek meg avval, hogy te-hetségtekhez mért szeretett adományt, vagyis egy szives bucsufiát juttassatok Pátrónátok Buffalói-szentélyének. Ne maradjon el egyetlen egy Erzsébet sem; hadd tudjuk, hányan vagytok Erzsébetek Amerikában. Tegyétek Szt. Erzsébet templomunkat az összes amerikai magyar Erzsébetek mintegy fogadalmi templomának. Bármily kis adomány köszönettel elfogadjatik, s az Erzsébetekkel versenyezhetnek a Máriaék, a Katalinok, a Terézék, az Annaék meg Zsuzsannák és Juliánák is. Jelezzétek azt is, hogy szeretett adományotokat melyik lapban hirdessem.

Levél ezim:

Rev. Charles Boehm,
986 Grand Street, Buffalo, N. Y.

ÉLJEN A VERHOVAY-EGYLET

A FIÓKOK DELEGÁTUSAI NEW YORK VÁROSÁBAN.

Ha a béke olajágával a kezükben érkeztek New Yorkba az ország minden vidékéről a Verhovay egylet minden fiókjainak delegátusai, akkor szívből üdvözöljük őket. Ha azért jöttek el, hogy véget vessenek az önkénynek és utját egyengessék a testvéri együttműködésnek, akkor Isten áldása fogja kísérni a munkájukat. Ha belátva azt, hogy 8000 tagnak érdekei és ezek érdekével maga a hatalmas egylet az ő létfeltételeiben szélezte van, a nyolcezer tag érdekét böles higgadtággal megvédeni, s az egylet megszilárdítani s megerősíteni jöttek New York városába a delegátusok, akkor minden becsületes magyar ember velük van.

Mert a mai konvenczió felette fontos fordulatot jelent a Verhovay egylet életében. Ha az a mai new yorki konvenczió nem megy végbe méltóságteljes komolysággal s ha nem szüli meg azokat az eredményeket, amelyeknek megszületésére hívták egybe azok, akik, bár lázítóknak nevezik őket, mégis az egyedüliek, akik szívet-lelkekkel az egylet mellett vannak, — ismételjük, ha ezt konvencziót a pittsburgi konvenczió jelében fogják megtartani, akkor ez a mai nap gyásznapja lesz az amerikai magyarságnak, mert ezen a napon fogják temetni a Verhovay egyletet.

Ezt várják, ezt lesik is azok, akik azt akarják elhítni magukkal és másokkal, hogy nélkülük nem mozothat a föld s akik, bár minden tettüket a legridegebb önzés sugallja és irányítja, mégis apostolok gyanánt pózolnak minden alkalommal. Kövér Sándor ur és társai, akiknek legparancsolóbb kötelessége lett volna, a türethetlen állapotok orvoslására már hónapokkal ezelőtt rendkívüli konvencziót egybehívni, fáztak az ilyen rendkívüli fögyülésnek még a gondolatától is. Miért fáztak tőle annyira? Ők tudják legjobban. Nem mertek szemébe nézni annak a vádnak, hogy az alapszabályokat meghamisították s hogy a törvénytelen ségek egész harmazát követték el. Kövér Sándor főelőnk különösen azért fázott a konvenczió gondolatától, mert tudta és érezte, hogy nyolcezer ember meg fogja kérdezni tőle, vajjon maradhat-e oly férfiu a testületnek élén, akit a bíróság előtt zsarolással és pénzkiesikárral vádolnak s aki e vádaskodásért sem szerez magának erkölcsi elégtételt? Főleg ezért fáztak Kövér urék a konvenczió gondolatától s egyre küldték a fiókokhoz a körleveleket, melyekben, elferdítve a tényeket és megrágalmazva az egyletnek leghívebb és legönzetlenebb barátait, állást foglaltak a konvenczió ellen.

Kövér Sándor és társai nagy szolgálót tehetek volna az egyletnek és bizonyítékát adhatták volna jóhiszeműségüknek és az egylet iránt való kötelei érdeklődésüknek, ha akkor, amikor a bajok keletkeztek s ezeknek gyógyítása érdekében felhangzott a kiáltás a rendkívüli fögyülés iránt, megszívlelték volna ezt a kiáltást. Nem tették. Sőt ellenkezőleg. Törvényellenes intézkedésekkel, basáskodásokkal, fiókok és tagok felháborító megrindzóztatásával olaját öntötték a tüzre, mely már-már elhamvasztással fenyegette az épületet, amelyet nyolcezer magyar munkás emelt verejtékes pénzével.

Kövér Sándor az ő házi újságjában zsiros betűkben megírta: nem lesz konvenczió! Szerinte tehát rendben volt minden, nem léteztek bajok, melyeket a nép meghallgatásával kiirtani kellett volna.

Most egyszerre megváltozott azonban a Kövér Sándor ur nézete. Most egyszerre ő is szükségesnek látja a fögyülést.

Nézetváltozását az a körülmény idézte elő, hogy az anyaegetlet s vele együtt a fiókok legtöbbjei az egylet megmentésére sürgős intézkedéseket láttak szükségesnek s mára, miután a főelőnk és társai ezt tenni nem akarták, ide, New Yorkba, egybehívták a rendkívüli fögyülést. Kövér Sándor és társai még most is felkuszhatlak volna a helyzet magasztalára. Még most is bizonyíthatlak volna jóhiszeműségüket, ha az anyaegetlettel és fiókokkal karöltve akartak volna dolgozni és ezt a new yorki konvencziót a Verhovay egylet újjászületési ünnepévé avatni akarták volna.

De Kövér ur és társai ezt nem akarják. Szakadásba üldözik bele a fiókokat. Mert alig, hogy a new yorki fögyülés biztosítva volt, alig, hogy a fiókok a konvenczióra megválasztották a delegátusokat, Kövér Sándor ur fogta magát és elnöki jogával egybehívott november 30-ára egy ellenkonvencziót.

Ezzel Kövér Sándor ur, aki a törvények értelmében nem egyéb, mint a többség akaratának végrehajtója, nyíltan ellen-tétbe helyezte magát a többség akaratával, az egylet anyagi és erkölcsi érdekeivel. Mert két rendkívüli konvenczióra igazán nincsen szükség. A new yorki konvencziót akkor, mikor Kövér a pittsburgi egybehívta, visszaszívni már nem lehetett. Kövér Sándor tudta ezt s mivel tudta és mégis egybehívta a pittsburgi konvencziót, újabb jelét adta annak, hogy nem az egylet érdekeit akarja előbbre vinni, hanem parancsolni, ezároskodni akar.

A mai new yorki konvenczió tisztában van eziránt és intézkedni fog. Elvárja azonban, hogy ez az intézkedés méltóság-teljesen menjen végbe. Ne felejtsek el azt, hogy nem Kövér Sándor miatt gyűltek egybe a delegátusok, hanem a Verhovay egylet érdekében, melynek békéjét helyre kell állítani, amelynek fejlődését nem szabad megbénítani. A komoly munka komoly és üdvös eredményekkel fog jární. S ha a Bevándorló, mely a multban önzetlenül és sok esetben anyagi kárára megvédelmezte e hatalmas egyletnek leg-vitalább érdekeit, az üdvös eredmények előidézéséhez segítségére lehet a delegátusoknak, mi rendelkezésükre állunk mindenben és mindenkor.

Isten hozottat mondunk újból a delegátus uraknak és ime újból és újból Isten áldását kérjük munkájukra.

Singer Mihály.

A válsághoz.

Andrásy lesz a miniszterelnök.

Egy tegnap beérkezett jelentés szerint a függetlenségi párt szakadását valóságos nemzeti megdöbbenés követte. Csak Bécs nem döbönt meg. Ellenkezőleg, a markába nevet. Hamarosan ki is akarja használni a helyzetet. Andrásy akarja megbízni a kormány alakításával. A fekete gróf valószínűleg a néppárttal fog szövetségre s a parlament többség elnyerésére.

A Justh frakció ennek ellenében a nemzetre akarja bizni a nemzet sorsát. Obstrukció által a Ház feloszlását akarja előidézni, hogy a nép újból választhasson. Ha a Justhék terve sikerül, akkor az új választások januárius dereka körül fognak megejtenni. Hogy a nemzet ismét a függetlenségi fogja-e többségbe külden, az a jelen viszonyok között nagyon is kétes.

NÉMETH JANOS

V. CSASZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGBŐSÉB ÉS LEGMEGBIZHATOB BÉNEKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY-ELARUSÍTÓ BANKER AMERIKÁBAN, A HONFITARSAK MINDEN NÉVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELEKISMERETBEN JAR EL ÉS HESÉRT MINDENKÉI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARJEGYZÉKEKÉRT BÖRITŐKÖKÉRT, ÉRT. VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSERT IRJON E CIMEN:

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York, N. Y

A BEVÁNDORLÓ

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

Kérelem.

Elofizetési és hirdetési díjak, valamint a lapot illető mindenemü közlemény így és CSAKIS IGY czimzendő: „A BEVANDORLÓ”, 322 East 72nd Street, NEW YORK.

„A BEVANDORLÓ” ÉS A SAJTÓ ALATT LEVŐ NAPTÁRA. Nem vagyunk barátai az öndicsérésnek. A tény, hogy a Bevándorló hétről-hétre nagyobb tért hódít, hogy olvasóinak és hirdetőinek száma szinte hihetetlen gyorsasággal gyarapodik, legelőkeltebben bizonyítja nemcsak a lapunk értékét, de azt is, hogy Amerika magyarsága ezt az értéket felismerte. A Bevándorló az EGYEDÜLI magyar lap Amerikában, mely nemcsak híreket és vezércikkeket nyújt az újságjában, hanem VASARNAPRA című pénteki mellékletében oly szépirodalmi lapot, mely egymagában megéri a három dollárért kivevő előfizetési díjat. — És a Bevándorló még egyre azon van, hogy újításokkal meglepje olvasóit. Így legközelebb egy érdekes és értékes újítást fogunk végrehajtani, olyat, amely kétségtelenül sok új barátot fog szerezni a lapunknak.

Azonfelül sajtó alatt van már a BEVANDORLÓ 1910. ÉVRE SZÓLÓ NAPTÁRA, amelyet minden előfizetőnk, aki az előfizetési díjjal hátralékban nincsen, INGYEN fog megkapni. Ez a mi naptárunk, a BEVANDORLÓ NAPTÁRA, jótékonyan fog elütni az eddig akár Magyarországon, akár Amerikában megjelent magyar naptáraktól. Mi nem érjük be azaz, hogy elavult meséket találjunk fel a naptárunkban, hanem valóban értékes dolgokat fogunk ajánlani, oly értékeseket, amelyeket örökön-örökké szívesen fog olvasni s akár kívülről megtanulni az olvasó.

Kérjük tehát lapunk hátralékos előfizetőit a hátralékok AZONNALI kiegyenlítésére s kérjük azokat, akiknek előfizetésre lejár, hogy az előfizetést HALADÉK-TALANUL megújítsák szíveskedjenek. Mert a tartalom- és ábrákban gazdag naptár FELTÉTELENÜL csak azok fogják megkapni, akik hátralékaikat kiegyenlítették és az előfizetést megújították. PÉNZZÉRT MEGVENNI A NAPTÁRT NEM LEHET, MERT EZ NEM LESZ ELARUSITVA. KIZÁRÓLAGOSAN A BEVANDORLÓ ELŐFIZETŐI SZÁMÁRA KÉSZÜLT S IGY EZT MÉS, MINT A BEVANDORLÓ TENYLEGES ELŐFIZETŐJE, MEG NEM KAPHATJA.

A Bevándorló előfizetési ára New Yorkban és Canadában NÉGY dollár, az Egyesült Államok bármely más helyén HÁROM dollár. Minden előfizetési pénz erre a címre küldendő: A BEVANDORLÓ, 322 East 72 street, NEW YORK.

A NEW YORKI MAGYAR MENHÁZ. Szombaton, e hó 20-án fogják ünnepélyesen felavatni a new yorki magyar men-

házat, melynél szebbet, kényelmesebbet és célirányosabbat egyetlen Amerikában élő nemzetiség sem bír felmutatni. Kívánatos lett volna, hogy Amerika magyarsága országos ünnepé avassa a felavatási ünnepélyt. Sajátságos azonban, hogy a magyarság éppen e legkiválóbb jótékonyági intézményével szemben oly közönnyel viseltetik, mely egyenesen határos a bünnel. A new yorki magyar menház kizárólagosan a bevándorló magyarok számára létesült, azok számára, akik a legszerencsétlenebb helyzetben vannak, akiknek, midőn ezen idegen országba érkeznek, sem barátjuk, sem pénzüik nincsen s akik számára a menház létezése valóságos istenáldást jelent. Karolják fel tehát Amerika magyarjai ezt a kiváló intézményt, aki teheti, álljon be a segélyt adó tagjai közé, a tagsági díj mindössze 5 dollár. Tagsági díjak az egylet pénzátvitelének ezimére küldendők eképp: Mr. Joseph Burger, 20 Ave. C, New York.

Az elmúlt hónapban, a bevándorlás lepadván, mindössze 85 férfi és 54 nő fordult meg a menházban. Ezek közül 32 nő és egy férfi szolgálatba adatott; közöttük 159 ingyenes reggelit, 279 ingyenes ebédet vagy vacsorát osztottak szét és 216 esetben ingyen szállást kaptak a bevándoroltak.

HELYREIGAZÍTÁS. Pásztor Béla ur, aki ez idő szerint Chicagóban tartózkodik, arról értesít bennünket, hogy őt Szebenyei András volt chicagói megbízottunk hatalmazta fel arra, hogy a Bevándorló számára előfizetéseket gyűjtse. Azt állítja, hogy ő Szebenyeinek rendszeren elszámolt s hogy ő nem tehet arról, hogy Szebenyei András nem számolt el velünk, hanem egyenesen megloptott. Meglehet, hogy Pásztor Béla urnak igaz van, s így ő ellene annál szívesebben elejtjük a vádat, mert Pásztor Béla, amíg általunk volt megbízva Pennsylvaniában, becsületesen teljesítette velünk szemben a kötelességét. Szebenyei András azonban közönséges csaló, akit, ha bárhol jelentkeznek, adják át a rendőrségnek s értesítsenek bennünket táviratilag. Egyben felkérjük Pásztor Béla urat, hogy közelebbi címét velünk tudatni szíveskedjék.

ILLES TÓNI TEXASBAN. Illes Tóni magyar festőművész, aki tudvalegleg hosszabb időn át New Yorkban élt, Bihar Sándor jeles festőművész özvegyével tanulmányutra indult Mexicoba. Most vettük tőle az értesítést, hogy a Texas állambeli El Pasoba érkezett, ahol dr. Schuster Mihály ott élő jeles hazánkfia vendégszeretettel fogadta a két művészt, akik leginkább cowboy-okat akarnak festeni Texasban és Mexicoban.

MEGINT GYALAZZÁK A MAGYART. Valami Blodgett nevű újságíró az Indianapolis News nevű angol újságban északkelet-megrohanta a Gary-beli magyarokat, akiket szokás szerint „Hunky-k”-nak

nevez. Megrohanta őket pedig azért, mert Indiana állam alkotmánya szavazati jogot ad az idegenszármazásúaknak, akik az úgynevezett „első papír” kiváltásával nyilvánvalóvá tették abbeli szándékukat, hogy amerikai polgárok akarnak lenni. Blodgett urnak ez nem tetszik s cikkében azt hajtogatja, hogy Garyban a magyarok nem elég érettek arra, hogy a közügyekben résztvegyenek. Azt mondja, hogy mint a barmok mennek a szavazáshoz, azt sem tudva, hogy kire szavazanak s hogy miért szavaznak. Blodgett urnak ezt a hitványkodását persze a legérellyesebben vizsautasítjuk. Visszautasítjuk azzal, hogy még a legműveletlenebb magyar ember is politikailag érettebb a Blodgett-féle embereknél, akik anélkül, hogy egy nemzetnek történetét ismernék, a nemzet fiait barmoknak akarják bélyegezni. Ha Blodgett ur képzett újságíró volna, akkor ő ismerné a magyar nemzet történetét is, s ha ismerné, akkor tudná, hogy mikor Amerika még lakatlan vadon volt, akkor a magyar nemzet már küzdött azokért a jogokért, a melyektől ő most a Garyba szakadt magyarokat szeretné megfosztani. De Blodgett ur nem ismeri még a saját államának, Indiana államnak legújabb történetét sem. Mert ha tanulmányozta volna az utolsó évek eseményeit, akkor kétség-telenül tudná, hogy éppen Garyt a magyarok szorgalma, becsületes és józan munkálkodása fejlesztette virágzó várossá és fejlesztje egyre virágzóbbá.

Egyebekben Blodgett ur gyalázkodásaira alaposan megfelelt Tomanoczy Pál Garyban élő derék ügyvéd honfitársunk, aki a Gary Daily Tribune nevű angol újságban valódi értékére szállította le a rágalmozó újságíró állításait. Tomanoczy honfitársunknak készségesen mondunk mi is köszönetet, amiért oly derekasan megfelelt a magyarfaló angliánsnak.

DR. STEINBERGER CONNECTICUT ÁLLAMBAN IS VIZSGÁZOTT. Dr. Steinberger Márton orvos hazánkfia, aki nemrég New York városában oly kitünő sikerrel tette le az orvosi vizsgát, az utóbbi napokban New Havenben Connecticut állam törvényei szerint újból vizsgázott. Ez utóbbi helyen azért vizsgázott, mert értesülésünk szerint a derék orvos Bridgeporton fog letelepedni. Ha ez a hír valóban bizonyul, már most gratulálunk a bridgeportiaknak, mert dr. Steinberger Mártonban nagy tudású, alaposan képzett, emberségesen érző és minden ízében magyar orvosunk lesz.

THOBURN GYÖRGY GYLKOSA NEM MAGYAR EMBER. Lapunk előző számában „Hármas gyilkosság” cím alatt hírt adtunk arról a borzalmas vérengzésről, amelyet Canadában egy Mesci János nevű ember végbevit. A canadai angol lapok persze mindjárt kísütötték a gyilkosról, hogy magyar ember, míg Németh Péter, Canadában élő kollegánk arról értesített bennünket, hogy Mesci magyarországi román. Most azonban Mesci saját vallomása alapján kiderült, hogy ő sem nem magyar, sem nem magyarországi

tudni, a löhere miatt. A Stern rossz ember, meg akart ütni, de én erősebb voltam, tetszik tudni, én megvertem. A Stern szomszédja a esendbiztos urnak, aztán bepanaszolt, hát ezért, tetszik tudni... mert a Stern gazdag... én meg szegény, tetszik tudni.

Egészen természetesnek találta, hogy megfenyítették, miután olyan emberre emelte a kezét, aki nálánál gazdagabb, tekintélyesebb. Micsoda tapasztalatokat hozhatott magával ez a szegény kazar onnan a lengyel határról?

Aztán eltelt husz és néhány esztendő. Én elkerültem hazulról s mire újra vizszerkerültem szülővárosomba, a deres, sokaknak őszinte sajnálatára, a történeti relikviák tisztas gyűjteményébe került. (Vajjon örökre?)

De az én emlékeim nem mosdáltak el teljesen. Egy név felelevenítette. A Bring Salamon neve. Ott sugárzott fakó-sárgán egy bolti ezimen. Azalatt a husz és néhány év alatt Bring Salamon kisebb fűszerkereskedést nyitott s úgy hallottam, hogy megszerezte magát.

Egyebet is hallottam; nevezetesen, hogy egyik leányát Weisz Ede dr. iskolatársam és városi főorvos mintegy tíz év előtt feleségül vette.

A doktorné gyönyörű fekete asszony volt, olyan ragyogó szempárral, mely a kelet szerelmi bubájára emlékeztet, úgy, ahogy azokat olesó színnyomatokon ábrázolják.

Egy este náluk vacsoráztam. A szép doktornét, Bring Salamon leányát, kifogástalan uriasasszonynak találtam, ki a vendéglátás tisztét nem minden előkelőség nélkül töltötte be.

Megvallom, nem tudtam bizonyos nyugtalanságot elfojtani. Folyton emlékembe

KARO SYRUP advertisement featuring an illustration of a boy eating and a can of Karo Corn Syrup. Text includes: 'TESZTÁBAN NAGYON IZLETES. KENYÉRRE KENVE IGEN JO. — TISZTA ÉS EGÉSZSÉGES ADHAT BELŐLE A GYERMEKEKNEK ANNYIT, AMENNYIT CSAK AKARNAK. NEM CSAK "ÉDESÉG", HANEM "ÉTEL". TAP-LALÓ ÉRTEKE OLVAN, MINT A HUSE ÉS KRUMPLIÉ. EMBEREK, AKIK AZT MONDÁK, HOGY MAFEPE SZI-RUPOT NEM EMESZTENEK MEG, A "KARO" - SZI-RUP-BÓL AKAR MENNYIT EHEZNEK. ...'

LILIAM CREMET ES SZAPPANT RÓTH SAMUEL-félet advertisement. Text includes: 'ha használ, arca suma, fehér, puha és mint a narmat, friss és úde lesz. SZEPLÖT, mélyfoltot, pattanásokat, kiütéseket és minden nevezendő arczisztatlanságot, legrovidebb idő alatt az arczról levesz. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszerárban, a "MEGVÁLTO" - hoz. 125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.'

Dr. S. GOLDMAN advertisement. Text includes: 'EGYEDÜLI VALÓDI HAZAI MAGYAR ORVOS volt császári és királyi katonaoorvos. Dr. GOLDMANN okleveleivel bebizonyíthatja mindenkinek, hogy ő okleveles hazai orvos és katonaoorvos, ő gyógyít mindenféle gyógyítható betegségeket. Különös figyelmet fordít női és férfi titkos betegségekre, melyeket ő gyorsan és biztosan, titoktartás mellett, a legújabb mód szerint gyógyít. Minden betegségről teljes bizalommal forduljanak hozzá szívesen vagy leíleleg, ő nem csinál hümbogot, ő becsületes, Szepes vármegyei származású magyar ember. TELEPHON: Bell 5430 Court. IRODAI ÓRAK: Reggel 9-től este 9-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig. FIGYELJENEK JÓL A CZIMRE. F. & A. 883 Main.'

Windt H. és társa advertisement. Text includes: '... Vasut- és hajójegy-ügynöksége ... Közjegyző ... Békebíró East Pittsburg, Pa. Saját házában. A postával szemben.'

TÁRCZA.

A deres.

Irta: Zöldi Márton.

Az én gyermekkoromban még állott a deres s a mogyorófa-pálcza igazságügyi tényező volt. Iskolás gyermektársaimmal gyakran hallottuk sühogni a pandur-szellemet. Előre tudtuk, hogy mikor fogunk a városúháza udvarán, a széles, vas-pántos padon pálczaütésekkel jogrendet csinálni.

Nem a hatóság közölte velünk a terminust, de mikor láttuk, hogy két pandur néhány megvasalt embert visz a városi orvoshoz, akkor biztosak voltunk, hogy aznap délután ugy öt óra tájt lesz valami.

Mert a humanitás már a dereksorszakban is megkövetelte a maga jogait. A botütésre ítelt rabot előzetesen az orvos megvizsgálta és csak miután konstátálta a tudomány nevében, hogy drága egészségének nem lesz ártalmára az ekszekuezió fektették hasra az igazság szent nevében.

Azokon a napokon lekerültünk a Kö-röspartba, felkapaszkodtunk a városúháza hátsó deszkakerítésére s onnan élveztük a zajos mulatságot. Megtörtént, hogy le is kergettek bennünket, de csakhamar visszamosolyogtunk s a kerítés tetejéről félve, szorongva, néha kínos szívdobogással gyönyörökdötünk a földi igazságban, melynek zenekíséretét keserves ordítások, a fizikai fájdalom éles jajgatásai képezték.

De a gyermeki kíváncsiság kegyetlen-sége ott tartott bennünket a kerítésen,

széles löcsezáról. Maga a esendbiztos, ki a botozást vezé-nyelte, zömök, poczakos, jóképű férfiú volt, olyan süri, tömött körszakállal, a minőnek a színpadon a kedélyes apákat szokás maszkirozni.

Azt hiszem, az is volt. Később gyakran találkoztam vele szülieim házában. Szava mindig enyelgő, tréfára hajló volt, aminő a falusi kántoroké szokott lenni, kik még a temetések alkalmával is a humor jegyében jelennek meg és szívesen szórakoztatják a gyászba borult közönséget egy-egy régi anekdotával.

Emlékezem, hogy Kiss Pálnak hívták és hét vagy nyolcz élő gyermek atyja volt. Valószínűleg gyöngéd, szerető, áldozatkész atya, tele jóssággal és lágy-sággal.

Egyszer, emlékszem, egy zsidót láttunk deresre húzni. A boldogtalan, noha csak hat pálczaütést mérték reá, fölötte ke-servesen tűrte a testi fenytiket. Ron-gyos, sovány, magas alak volt, csontos, jellegzetes kazárczarezal, melyet ritkás, elhanyagolt, fekete szakáll környékezett. Később megtudtam, hogy Bring Salamon-nak hívják, aki akkoriban került vala-honnan a lengyel határról városunkba. Szegénység, chesség, mohóság ritt le az arezáról. Nagyon megajánlaltam, mikor a pandurok, durván gunyolódva, kilödi-tották a városúháza kapuján. Ugy elsie-tett, mint a megriasztott eb.

Vagy hat-hét évvel később magától Bring Salamonról tudtam meg, hogy mi-ért került oly kínos összeköttetésbe a földi igazsággal.

— Tetszik tudni, — mondotta, — én még akkor, olyan gyűnt-nem voltam, aztán összeveszttem a Sternnel, tetszik

kivánczozott az a gyalázatos, brutális tény, hogy én ennek a szép, kívánatos, szalmaszín prínczessefruhás asszonynak az apját a deresen láttam vonagló testtel és hallottam keserves jajgatását.

Az asztalnál két szép leánygyermek ült, az egyik vöröshaju volt és fekete szemű. A doktor gyermekei, nevükre nem emlékszem. Közük ült egy fiatal nevelő-nő, ki csak akkoriban került haza a tanítónő-képzőből. Elég csinos szőke leány volt, nyílt tekintettel és mosolygó ajakkal. A doktorné bemutatott neki s hoz-zátette:

— Selyei Aranka, szintén idevaló leány. A nagyapját bizonyosan ismeri, Kiss Pál. — Aki valamikor esendbiztos volt? — kérdeztem megütőde.

— Az, — mondotta a doktor, aki nagy anatómiai tudással szeletelte éppen a sült pulykát.

Nem tudom, milyen képet vágtam, de nagy belső zavarral néztem a szőke leányt, ki mosolygva beszélgetett franczúzul a két növendékével. A deres újra erőszakosan tolokodott az emlékembe. Az a gondolat valóságoslag lenyűgözött, hogy ennek a két kis leánynak a nagyapját annak a nagyobbik leánynak a nagyapja, vala-mikor az én szemem láttára nyilvánosan megbotoztatta. ... És milyen szépen, nyá-jasan, meghittsen ülnek egymás mellett. ...

A vacsora vége felé beállított az öreg Bring Salamon is. Markáns kazárczareza alig változott, csak a ritka szakáll szür-kült meg. Óriási csomagot hozott, öt ki-ló aszalt szilvát. Ki is bontotta a csoma-got és a kereskedő dicsekvő hangján mu-tatta, hogy milyen szépek, nagyszerűek a szilvák.

— Bulgáriából kaptam, nem is drága, kilója negyven krajczár.

Letette a csomagot a konzolra és leült az asztalhoz unokáival szemben. Apró szemé fénylett az örömtől. De én arczán mély barázdáin látni véltem azokat a kegyetlen viharokat, amelyek az ő gyermekekorrát végigszivitették, s újra hallani véltem állati ordítását azon a rettenetes, széles löczen. ...

Már a háziasszony engedelmével szivar-ra gyújtottunk, mikor új vendég érke-zett. Galambösz agasztán, kopott ma-gyaros ruhában, mosolygó ábrázattal, s olyan fehér szakállal, aminőknek a táltso-sokat festik a történeti képeken.

A nevelőnő nagyapja volt, az öreg Kiss Pál, az egykori esendbiztos. Valami üzenetet hozott az unokájának a tanyán lakó leányától.

Eppen Bring Salamon mellé ült, mi-után előbb kordíálisan kezét szorították, az egykori botoztató és az egykori botoz-tatott. ... Ha jól számítom, huszonöt év telt el azóta. Több mint egy óráig hallot-tam őket egymással beszélni, de semmi a világon nem emlékeztetett arra, hogy ez a két öreg ember valaha milyen viszony-ban állott egymással.

Hát egy negyedszázad ugy elmoshott minden emléket?

Távozáskor Bring Salamon megkínálta az öreg kiérdemült esendbiztosat a bulgá-riai aszaltszilvával.

— Csak tessék megköstölni, nagyon finom. Ha tetszik, majd küldök néhány kilót. Ilyet csak nálam kap, sehol másutt. Finom, husos és olesó.

Kiss Pál rendelt három kilót és mind-járt ki is akarta fizetni. Bring Salamon élénken tiltakozott:

— Ráér, kérem, majd azután, ha meg-tetszett kapni. Nem fogom elkezködni, ne féljen.

román, is volt hogy a csorbát tani ma A NE MOKE GARM New Y melyne diszebe tisztel elfogad dezett lakomá ben fog I. H. h A lakor lesz. — Vilmos, egy iga lékirat genszár esettel gyors iratot, a yorki meg fogják A „ Mert N Magyar nélkül, folyt le alatt, a lysiségt társunk kik egy meg a gyász balt is Kozd, House é ja és h Mellest széles Ilonkát, hogy sz volt az tulajdó igy mon sokkal h hanem a a vászon lamainak ide Aug ták a n a Monop totta. I a romlás dett. P erköles primadó élni, ha llyen me felhábor nem tür főmogu fogatását áll azomb Ilonka a megszago mi s har fordult. mint ügy Azon a ki jó ism kedves e Nem tni. Mike talalk — Mon mi keller öreget, a resre huz A volt Csodálkoz ságot, egy pipájából ban válas — Kedv abban az én is azt Kissé g — Ha n a hivatalú nem odavt És nyu kinek kis igazságüg gyomrát. He „A BEVA A F Tisztele és a hird szerkesztő rosha, 322 zött. Min pénzküld IS IGY ca 322 East

román, hanem bolgár, aki egyáltalán nem is volt soha Magyarországon. Reméljük, hogy a canadai angol lapok jóváteszik a esorbát, amelyet téves híradásukkal az ottani magyarok becsületén ejtettek.

A NEW YORK VÁROSI MAGYAR DEMOKRATA KÖR ÉS GAYNOR POLGÁRMESTER. Emlegettük már, hogy a New York városi magyar demokrata kör, melynek Cukor Mór ügyvéd az elnöke, díszelőt rendez Gaynor polgármester tiszteletére. A polgármester a meghívást elfogadta s ez az egyetlen tiszteletre rendezett ebéd, amelyen részt fog venni. A lakomát a Boulevard-kávéház dísztermében fogják megtartani, melyet Rosenfeld I. H. honfitársunk erre a célra átálalt. A lakoma december 9-ike és 15-ike közt lesz. — A kör megbízásából Sussman S. Vilmos, a végrehajtó-bizottság elnöke, egy igazán klasszikus hangon tartott emlekiratot dolgozott ki, amelyben az ideggyógyászati helyzetét New Yorkban esztendő s rámutatott a bajokra, amelyek gyors orvoslást igényelnek. Ezt az emlékiratot, amely különös gondot fordít a new yorki magyarokra, még e hét folyamán fogják Gaynor bíróknak átadni.

A „NOBLE HOUSE” REJTELMEI. Most Noble House is van New Yorkban. Magyar mágnás-kaszinó — mágnások székül. Hanem azért vig és zajos élet folyik le az 58-ik utca West 322. száma alatt, ahol pazar fényvel berendezett helyiséget nyitott nemrég Stein Imre honfitársunk New Yorkban azok számára, a kik egyaránt szeretik a fényt, a jó ételt, még a 32 levelű bibliát. Most azonban egész borult a fényre s még a kártyaszal is fekete lepellel vonták be. Miért?

Kedjük elülről. Stein Imre, a Noble House és sok más hely és dolog központja és hőse, városgyáros volt odahaza. Mellestleg férj és családapa is volt. A szerelmes Amorka útjába vezette Mézey Honkát, akiről két dolgot állítanak, azt, hogy szép, még azt, hogy primadonnája volt az aréna-úti színháznak. E kettős tulajdonságok rajba lett Stein Imre, aki, így mondja a soknyelvű fáma, nem lévén sokkal jobb — nem a deákné vásznánál, hanem az általa árusított vászonnál; mint a vászon a mosásban, engedett szíve hajlásainak és imádatjával átvitorlázott ide Amerikába. Itt aztán megalapították a mágnás-kaszinót, amelynek fénye a Monopolihoz szokott vendégeket elváltotta. Ez az elvakultság okozta aztán a romlást. Az irigység munkálkodni kezdett. Feljelentették a főmágnást, hogy erkölcsellenes czélokra importálta az exprimadonnát, akivel boldogan merészel élni, ha pap nem is adta rájuk az áldást. Ilyen merészégen a bevándorlási hatóság felháborodott. Az erkölcsös Amerika ezt nem tűrheti s a washingtoni bevándorlási főmegelő elrendelte az inkriminált nő elfogatását és vizatolonzoltatását. Kettőn áll azonban tudvalevőleg a vásár. Mézey Honka az ő finom szinpadí orrocskájával megszagolta, hogy Dániában büzik valami s hamarosan a furfangos fiskáliszhoz fordult. Hunfalvy Hugó pedig ugyis mint ügyvéd, ugyis mint vérbeli gavallér

Azon a hangon beszéltek, ahogy két régi jó ismerős szokott beszélni, akiket sok kedves emlék fűz egymáshoz...

Nem tudtam kíváncsiságon uralkodni. Mikor néhány héttel később Kiss Pállal találkoztam, felvettem a kérdést: — Mondja, kérem, nem érez néha valamit kellemetlen megbánást, hogy azt az ügyet, a doktor apóását, valamikor a deszre huzatta? — A volt esendbiztos meglepte a kérdést. Csodálkozva nézett reám, mint aki naivságot, együgyűséget hall. Nagyot fújt a pipájából, aztán nyugodt, biztos tempóban válaszolt: — Kedves öcsém, más világ volt akkor, abban az időben az a nóta járta... hát én is azt fujtam.

Kissé gondolkozva hozzátette: — Ha nem tettem volna, kibotkolt volna a hivatalból, mint az olyan embert, aki nem odavál. Ugy bizony! — És nyugodtan tovább pipázott, mint a kinek kisebb gondja is nagyobb, sem hogy igazságügyi problémákkal terhelje meg a gyomrát.

Helyiség-változás.

„A BEVANDORLÓ” A FELSŐVÁROSBA KÖLTÖZÖTT. Tisztelettel értesítjük lapunk olvasóit és a hirdetőket, hogy a „Bevándorló” szerkesztősége és kiadóhivatala a felsővárosba, 322 EAST 72-IK UTCZABA költözött. Minden néven nevezendő levelek, pénzküldemények a jövőben így és CSAK-IGY czimzandék: A BEVANDORLÓ, 322 East 72 street, NEW YORK.

azonnal a helyzet magaelátán találta magát. Gyors elhatározással kabint váltott a Grosser Kurfürst nevű hajón s mire Braun Márkus és Tedesco András, mint a bevándorlási hatóság kiküldöttjei, nehéz kezüket rá akarták tenni a szerelmes primadonnára, ez már a nyílt tengeren bugott.

De ezért a Noble House gyászba borult. Mit is ér a legszebb kaszinó, ha abban sem mágnás, sem más „valami” nincsen?

A BOLYGO MAGYAR. Ellis Islandon, a bevándorlási kórházban most egy Patak Vilmos nevű magyar fiatal embert ápolnak, akire ráillik a jelző: bolygó magyar. Patak Vilmos hazulról megugrott. Pénz nélkül, ami különös feljegyzést érdemel. Hamburgban elszegődött egy vitorlás hajóra, azon jött New Yorkba. Itt azután ismét megugrott s egy Havanába menő hajóra ült hajójegy nélkül. Mielőtt a hajó Havanában kikötött volna, felfedezték és visszahozták New Yorkba. Innen a bevándorlási hatóság vizsgálta Havanába, ahonnan azonban ismét visszazárálták Ellis Islandra. Talán így ment volna ez az örökkévalóságig, ha Patak közben jobbnak nem találta volna megbetegedni. Most az ellis islandi kórházban ápolják.

A „SARGA CSIKÓ” SO. BETHLEHEMBEN. A So. Bethlehem-i Magyar Társ. és Betegs. Egylet működvelő osztálya, e hó 5-én és közkívánatra másodsor 7-én eljűtszotta a „Sarga csikó” népszínművet s mindkét alkalommal zsüfő-lásig megtelt a „Magyar Ház” óriási terme közönséggel s a két előadás 300 dolláron felüli tiszta hasznót jövedelmezett. Valamennyi szereplő nagyon jól játszott, de különösen a nagy szerepek alakított: Guy Tivadar ur, Bakay András nehéz szerepében, Seifert József ur Laczi és Bíró Ferencz ur Márton szerepében, valóságos remekeltek. A női szereplők közül Hetey Margit kisasszony oly benső közvetlenséggel s annyi kedvességgel játszotta Erzsébet szerepét, hogy műkedvelő-játékosoktól jobbat várni nem is lehetett. Kifűnően játszottá öv. Hetey Menyhértné is Agnes szerepét. A kifűgástalan ügyes rendezés, Schön Adám műve volt, akinek Baranyai Károly sugó is előnyösen segédkezett. Az előadásokat reggelig tartó tánc követte, a helybeli kűtűnő tamburazenekar játéka mellett. Megemléstire méltó még Friedmann Vilmos egyleti elnök lelkes és magyar zamattól duzzadó záróbeszéde, amelylyel a szereplőknek s a közönségnek szives részvételt megköszöni akarta. A helybeli tamburazenekar azonban igazán kűtűnően játszott. — Tudósító.

Bridgeporti hírek.

Kűtű: Rényi Jenő.

SZURETI BAL. A Bridgeporti Első Magyar Betegsegűlyző Egylet f. hó 8-án a Rákóczy Hallban tartotta rendes évi bálját. A bálon megjelent Bridgeport szűnejava és így az nemesak anyagilag, de erkűlcsileg is sikerűlt. A mulatságnak csak a hasadű hajnal vetett véget.

FÉNYES ESTÉLY A BRIDGEPORTI MűKEDVELŐK EGYLETÉNél. A Műkedvelű és Betegsegűlyző Egylet f. hó 7-én gyűnyűriően sikerűlt estélyt rendezett a Howard Avenuen levű sajűt helyisegében. A fényesen kűvilágított terem megtelt a szebbnél-szebb közűnséggel. Az estélyt Eless István hegedűvirtűozűs és Horvath Kálmán czimbaloművűsz játéka nyitotta meg, amelyet a közűnség falrengetű elűjzesszel és tappsal fogadott. Ezután Rakatzky Vilmačka gyűnyűrű szép dala következett, melyet a közűnség szűnűnem akarű elűjzesszel honarűt. Óriási sikerűt aratott Horvath Kálmán Xilophone szűlűjűjűval. Sniger Rezsű a nyugateurűpai ember ezimű monologot szavaltta el nagy hatással. Kohary Katicza éneke oly kűtűnű, oly szép volt, hogy azt a közűnség kűvűnságűra 2-3-szor is megűjűrázni volt kűnyűtelen. Tetszűst aratott Eless István egy remekűl elűadott prolűgál. Eless-ben valűban fényes tehetsűg lakozik, neki elegendű, ha a szűnpadra fellűp, mimikájűval és szűnűszűi tehetsűgű elűadási modorűval műris meg nevenveteti a közűnséget. Kár, hogy oly ritkán van szerencsénűk őt hallani! Végűl fel kell említenem Menyhert Lászlűt, kűnek kellemes, iskolázott szép hangja valűban pártját ritkítja; dalaival pedig az egész közűnséget elűbűvűlte. A megjelent közűnség valűban jűl mulatott, mindenki jűl érezte magűt és ez kűlűnűsen Gotthilf Artur érdeme, aki minden tűle telhetűt elűkűvetett, hogy mint általanűsan ismert és kűtűnűben sikerűlnűi szokott tánczestűlyei, ugy ez az estély is fényesen sikerűljűn.

A M. K. I. KÖRE f. hó 11-én este tartotta rendes havi ülését, amelyen Harsányi István ref. magyar lelkész elnökűlt. Elnűk a szép számban megjelent tagokat üdvűzűlűvűn, kűri őket, hogy a kör nemes intenzűjűn megfelelűben békűs egyetűrtűssel és összetartással igyekűzenek a kűrt felvirűgűztatni. A mult ülűs jegyzűkűnyűvűnek felolvasűsa után pénztűrnűk jelentű, hogy a bevűtelű \$104.67, a kiadás \$48.32 volt; tagdűjűbefűzetűs: a férfűoszűtűly részűrűl \$5.75, a nűi osztűly részűrűl \$6 és így a pénztűrnűk van jelenűg \$60.07 kűszűpűnze. Kűvetkezűt a bridgeporti magyarsűg nagybizűtsűgűnűk átűrata 2 tag kűldűse tekintűtűben. A kűr Bányai Jánűst és Rényi Jenű tagokat kűldű ki és részűkűre megbizűleveget állít kű. — Megvűlasztották a leltűri bizűtsűgűt, melynek tagjai Lengyel István tűkűrűs és Várkűnyű Miklűs pénztűrnűk és Kerekes Lajos. Vűgre elhatározottak, hogy december 5-én felolvasű-estűlyt, jűvű-űvű-űvű janűar 3-ik vasárnapjűn nagy szűnűleladűst rendez. Erre vonatkozű intűzűkedűseket egy összebzűvadű rendkűvűlű gyűlűsen fogják megtenni. — Felvűtelűre jűbűl 3 nűi és 2 férfűtag jelentűkezűt.

A M. K. I. KÖRE szombaton este tartotta meg rendes havi teastűlyűt, amelyen a kűr tagjűn kűvűl szűmos idegen is vett részt, akik meggyűzűdűhettek rűla, hogy ez a kűr szűvesen látja vendűgeit és azon igyekűszik, hogy a megjelentek igen kellemesen érezűk magukat. És ez meg is van, mert a megjelentek tánczszűlű, társasjűtűkkel tűltűk idejűkűt, meg nem Kasza Pűlka harsány hangon kűri a tagokat, hogy az általa kűtűnűben elűkűszűtűt tea már kűszűn áll az elfogyasztűra. Az ifűsűg helyet foglal és trűfa mellett elűkűlt az a pompás teűt, amely sehol nem izűlik oly jűl, mint itt a kűrben és mondhatni, hogy a megjelentek rendszeren egy kellemesen elűtűtűt estűly űdes emlékűvel távoznak haza. A megjelent hűlűgyek kűzűl felemlűtűdűk: Muszi Mariska, Király Boriska, Norko Tessie, Fábűan Czűlke, Vass Juliska, Tűth Lidike, Ladoműrszky Jolánka, Pasztonyűcky Műriszka, Németh Műlka, Barcsi Juliska, Csuka Katalin, Lékű Műriszka, Szengetovszky Irén, Déri Terűz, Simon Margit, Ratzenberber Pűroska. Kűszűnetet kell nyűlvűtanom Kasza Pűlka kűnűk a jűl elűkűszűtűt teűrtűt és Kurimai Rűzűkűnűk az ügyes és gyors kiszűlgűlésűrt.

A PINE ST. MAGYAR REF. EGY-HÁZBAN a kűvetkezű házassűgűk és keresztűtelesek voltak: 1. Gál Jűzűsef (Kűkese, Szabolcsm.) oltűrűhoz vezette Szabű Rebe-kűt (Kűnhegyesrűl) Katona Kálmán és Gál Jűzűsef tanuk jelenlűtűben. — 2. Jeszenszky Dezsű (Sűrkűzűjűlak) őrűk hűsűget eskűdűtűt Hajdu Erzsűbetnek (Műd) Kovács Jűzűsef és Baesű János jelenlűtűben. — 3. Novűkovits Jűzűsef (Pűces) nűil vette Pál Julűtűt (Dombrűd) Hűgesű Ist-ván és Leskű János tanuk jelenlűtűben. Az eskűtűsi szűrtartásokat Ntszetűlűtű Harsányi István lelkűszűrű szép beszűd kűsűretűben vűgezte. — Keresztűtelesek. Kerekes Pál és Doros Műria gyermeke Bűla nevet kapott. Keresztűszűlűk: Fortuna István és Sűga Zsűzsi. — Kalapos István és Zombor Erzsűbet gyermekűt Zoltán nevre keresztűtűtek. Keresztűszűlűk: Vass Ferencz és Schneider Műria. — Nagy István és Molnár Zsűzűsűna gyermeke: Lajos nevet kapott a keresztűsűgben. Keresztűszűlűk: Pásztor Jűzűsef és Szabű Ilona. — Nagy Lajos és Bányai Zsűzűsűna gyermeke Irén nevre keresztűtűtűt. Keresztűszűlűk: Morvai Lajos és Szabű Ilona.

Kiss Emil

new yorki bankűrűhoz fordul az, aki azt akarja, hogy pűnze bizűtosan és gyorsan menjen innen Magyarorsűgűba. Kiss Emil new yorki magyűrű bankűrű nevet most már ismeri Amerikűban minden magyűr ember s aki ismeri, becsűletes, pontos és lelkesmeretes bankűrűnak ismeri őt. A czime:

EMIL KISS, banker, 104 Second Ave., New York.

Helyisűg-változás.

„A BEVANDORLű” A FELSűVÁROSBA KűLTűZűTűT. Tisztelettel értesűtűjűk lapunk olvasűit és a hirdűtűket, hogy a „Bevűndorlű” szerkesztűsűge s kiadóhivatala a felsűvűrosba, 322 EAST 72-IK UTCZABA kűltűzűtűt. Minden néven nevezűdű levelek, pénzkűldűműnyek a jűvűben így és CSAK-IGY czimzandék: A BEVANDORLű, 322 East 72 street, NEW YORK.

WILLIAM S. SUSSMAN INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS. KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRA. 45 Cedar Street, Telefon 4219 John. NEW YORK.

ROSETT M. Bankhűzai 30 év óta fennállnak FűZűLET: 197 STANTON STREET - NEW YORK FűKűZűLETEK: 477 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. 145 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N. J. 22 N. MAIN STREET, WILKESBARRE, Pa. 142 FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O. PENZKűLDűS, HAJűJEGY, JűGűZLET.

ROBERT LEWIN & CO. 14 Shmithfield St., PITTSBURG, PA. Az Egyesűtűt Államokban élű magyűrűknak legnagyobb és legrűgűbb bevűsűrlű helye borok és pűlínkűk számára. Harminczűves fennállasa óta a legolcsűbb, legjűbb és legtisűtűtűbb italok mindűg itt voltak kaphatűk. A rakűtűr, mely Pittsburgnak látvűnyűsűgű, 14 SHMITHFIELD STREET alatt van. Magyűrűk, keresűtekek fel csak egűszer a megrendűlestekekkel a ROBERT LEWIN & CO. czűget s meg fogtűk gyűzűdni arról, hogy ott kűsűstűn fűtűt valűdű tűrkűlyűt s igazi hazai szűlvűrűműt fogtűk kapni.űtűdolláron felűlű rendelűsűl az express-kűltsűg meg lesz tűrtűve..... A PENZ MONEY ORDEREN ELűRE BEKűLDűNDű.

The Dollar Savings & Trust Co. YOUNGSTOWN, OHIO. Vűgűyon \$9,500,000. Pűnzűt kűld az őzhazűba s a vűlűg minden részűbe gyorsan, olcsűn, pontosan. Pűnzűtűtekek utűn 4 százalűk kamattal fizűt. Magyűrű osztűly vezetűje BURGER B. LAJOS

THE FIRST NATIONAL BANK OF NORTHFORK United States Depository. NORTHFORKI ELSű NEMZETI BANK Az Egyesűtűt Államok betűti helye. Tűke: \$50,000.00. Megkeresűtűt felesűg: \$20,000.00. MEGKEZűDTE AZ ŰZLETET 1906 SZEPTEMBERBEN. A legűlűkűlűbb hajű-vonalkűtűtűgűnűkű: LESTER G. TONEY, elűnk, Postautalvűnyokat az Egyesűtűt Államok és kűlvűldűi pűnzűteket: WM. J. BEURY, alelűnk, s a vűlűg minden részű-vesznek és elűdnak: R. B. PARRISH, pűnzűtűros. be kűldenek..... NORTHFORK, McDOWELL CO., WEST VIRGINIA.

Bűmulatos methodusok bűmulatos sikere! A Connecticut Medical Institute BRIDGEPORTON, CONN., 13 STATE STREET fiűkűirodűt nyitott s a megűnyűtűs esűtűrtűkűn, pűnteken s szombaton pűrűlatlan eredműnyűvel jűrt olyanrűra, hogy Mason dr. kűntetlen volt az űjszakűn át ottmaradni, hogy a beteg nagy esűdűletűt kezelhesse. Es ennek daczűra sok esetűt át kellett tenni a NEW HAVEN-ű IRODABA, hogy ott a kűtűnű spezialista orvosok áltűl kezeltesse. Mason és Olmsted orvos urak mindenfűle krűnikűs s idegbetegesűgeket gyorsan s állandű sikerűl gyógyítanak. Az ő bűmulatos belűgűzűsi műdszerűkkel KATARRUST, ASZTMAT, GEGEGűYULADAST s SOBVDADAST gyógyítanak s ez az egyedűlű gyógyműd, melyet az AMERIKAI NEMZETKűZűTűTUDűVES-ű KONGRESSZUS helyesnek talűlt. Rűkűtűt s daganatokat, aranyerűt s kűnűveseket fűjűdalom nűkűlű gyógyítanak ezek a nagy tanűrűk, anűkűl, hogy kűst hasznűlnűnak, anűkűl, hogy a beteg a vűrűt vagy a munkűidűt elveszítűn. Ezen műdszer által ezek a jeles spezialistűk az asszonyok ezreit mentűtek meg a műtű kűsűnek borzalmaival. VűR, BűR, CSONT, GYOMOR, HAS, VESE, SZIV, HűLYAG, FERPűIAK NEMI BETEGESűGűT, mint gonorrhoea, szűfilűz, elűgyűgűtűt erű, idegessűg, gyorsan s bizűtosan gyógyítanak ezek az orvostanűrűk esűdűs műdszerűk rűvűn. Ha ezen bajűk bűrműlyűkűben vagy műs bajűban szenved, látogassa meg ezeket a nagy férfűtűkűt, akik Amerikűnak vezetű spezialistűi. Hadd gyógyítsűk meg űnt, műlűtűt a betegűg veszűlybe sodornű a életűt. Látogassa meg űket ma. — ORVOSI TANACS INGYEN. Connecticut Medical Institute Rendűlű orvosok: Dr. F. E. MASON, Dr. C. E. OLMSTED. 313 State Street, Bridgeport, Conn. A NEW HAVEN-ű IRODUA: 39 Center Street, New Haven, Conn.

Kűrelem. Elűfizűtűsi s hirdűtűsi díjak, valamint a lapot illetű mindennemű kűzleműny így s CSAKIS IGY czimzűdű: „A BEVAN-DORLű”, 322 East 72nd Street, NEW YORK.

A BEVÁNDORLO

A magyar bevándorló és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 322 EAST 72nd STREET, NEW YORK. Telefonszám: Lenox 6766.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város és Kanada egész évre... \$4.— Egyesült Államok egész évre... \$2.00 For Hungary, 1 year... \$5.— Magyarország egész évre... \$5.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 322 East 72nd St., New York. Telephone: Lenox 6766.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City and Canada, 1 year... \$4.— Egyesült Államok egész évre... \$2.00 For Hungary, 1 year... \$5.—

Entered as second class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— A magyar apostolok közül megint kitért egy. Ritkul azoknak száma, akik a nemzetet vajudták, amikor megszülni akarta az új Magyarországot. Testük kitért. De vajon tovább éle a szellemük? Vajjon a magyar nemzet, a mai Magyarország mentül tovább esik negyvennyolctől, annál jobban fogja-e megérteni a negyvennyolcas törekvéseket?

— Madarász László a távoli Missouriban zárta le öröké szemeit, amelyek egykor a szabadság szent tűzében lángoltak fel. Egy emberéletet töltött távol attól a hazától, amelyben ő is független nemzetet akart csak látni. Van ebben a számúzetésben megrázó tragikum. Mert kiérettük két évvel ezelőtt hozzánk intézett és a Bevándorlóban akkor közölt levelében lelkünk egyetlen sóvárgását. E sóvárgása nem lett kielégítve, Madarász testét tehát idegen hantok takarják. Lelke azonban ott van, hol mindig volt, Magyarországon, a magyar nemzettel.

— Bohózatba illő dolgot visznek végbe az európai fejedelmek. Nagy apparátussal utra kelnek, hogy egymást meglátogassák s el akarják hitetni önmagukkal, hogy ezek a látogatások a népekhez hozzá közelebb egyenlő. A legbolondabbat azonban Ferencz József eslekedte meg most.

— Amint ugyanis a muszkák csárja befejezte látogatását Olaszországba, amely tulajdonitának azok, kik még mindig hisznek a királyok és császárok mindenhatóságában, ugyanabban a pillanatban Ferencz József utnak indította Berlin felé az ő örökösét, a kedves Ferencz Ferdinándot. S Bécsben azt hiszik, hogy a trónörökös lába alatt most meg fog remegni Muszkország, mert Ferencz Ferdinánd két físzakát a német császári palota egyik ágyában tölt.

— Vezérezikünkben beszélünk arról az áldatlan szakadással, mely a magyar válságot még válságosabbá teszi. Kossuth Ferenczet leszavazták a függetlenségi pártban. E történelmi pillanatban mi Kossuth Ferenczrel érezzük, habár csak azt aratja, amit akkor vetett, amikor Ferencz József kezéből elfogadta a miniszteri tárczát.

— Akkor, három év előtt mi megmondtuk, hogy teljes mértékben méltányoljuk Kossuth Ferencz áldozatkészségét, de a miniszterség vállalásával ő tette meg az első lépést a Kossuth-nimbusz elhomályosítására. Sajnáljuk, hogy igazunk van.

— Megint négyet lineseltek Amerikában, a nyugati kultúra e védőbástyájában, mely nem akarja befogadni az európai munkást, aki szerinte nem elég érett az amerikai intézményekre. S a meglincselt néger testéből kitépték a szívet, s annak a szívnek egyes részeit az asszonyok hazavitték magukkal. Erre a kultúrán igazán nem elég érett az európai munkás és munkásnő.

Fehér Jenő ur,

ur, aki most érkezett vissza Virginiából, lapunk érdekében most NEW JERSEY államba utazik a magyarság meglátogatására. Ajánljuk Fehér urat ottani honfitársaink pártfogásába.

A Bevándorló kiadóhivatala.

AMERIKAI DOLGOK.

Madarász László meghalt.

Gulács 1881. — Goodhope 1909.

Mikor a hagyományosok Budapestén, Magyarország történetébe beleigtattak egy új gyászlapot; egy a hagyományozók legutolsói közül, kidőlt a magyar ritkul sorból, itt számkivetésben, itt Amerikában.

Madarász László, a 98 éves aggyastján, az amerikai Goodhopen, november 6-án meghalt. A zalamegyei Gulácson 1811-ben született. Sirjába vitte utolsó vágyát, hogy fél század után még egyszer láthassa hazáját. Madarász László, Kossuth Lajos, Magyarország kormányzójának rendőrnisztere, a nagy nemzeti epocha viszonyosságos tényezője sincs többé. Elmúlt ő is, hogy sirjával messzebb vessen újvást azokat a félbenmaradt nagy tudósok emlékezetét. De mielőtt alakja elmosódna a múlt ködében, megegyszer kegyeletlángját. Amint visszamegyünk az ő életén, mikor ifjú diésvágygyal tüzelte vármegyét: Zalát, az elkövetkezendő nagy harcok előtt, mikor Debreczenben, indítványára a trónfosztott Habsburgi bitórlás helyébe Kossuthot ültette a nemzeti bizalom, mikor a bujdosás vándorbotjával 58 évvel ezelőtt idejött, újra elvonul minden szemünk előtt. És meghasonlott lélekkel tesszük az öreg bujdosó sirjára kegyeletünk, nemzeti gyászunk, palmaágát.

Munka közben meghalt vonatvezető. A Fulton Street felé induló brooklyni magvas utasai között nagy izgalom keltezett a napokban, midőn a vonaton működő Jesse Morton ötvenkét éves vonatvezető hirtelen összeesett és meghalt. A Boerum Place állomáson éppen az ajtókat készült kinyitni, midőn tántorogni kezdett, s a padlón élettelenül elterült.

Tizenhatéves rablógyilkos. A rablógyilkosságok történetében páratlanul áll az az eset, melyet a napokban egy fiatal gyerek követett el. James Tucker, Mrs. Walter Escott néger automobilvezetője nyugodtan ült automobilján urója háza előtt várakozva ennek beszállására Louisville, Ky. egyik elegáns lakásnegyedében, midőn egy vöröshajú fiatal fiú revolverrel támadt rá. A fiú revolvért szegyezve az automobilvezetőre, kényszerítette azt, hogy vigye őt át az Ohio River hidján a Merchants National Bankhoz New Albany-ban, Ind.

A megijedt néger ülésében maradt, míg a fiú belépett a bankba. Mindegyik kezében egy-egy revolvért tartva, ezt kiáltotta: — Fel a kezekkel. El, a faliszekrényekbe.

A bankban levő alkalmazottak és üzletfelek mind igyekeztek biztonságba rohanni. Csak Woodward-nak, a bank elnökének volt bátorsága a fiú felé közelíteni, s beszélni próbált hozzá. A fiú két lövést intézett reá s egyik lövés az elnök jobb karját, a másik mellét találta. Erre a pénztáros is előrohant, de mielőtt az összerokadott elnökhöz ért volna, a fiú lövései őt is nyakon és mellten találták, mire rögtön holtan rogyott össze.

A fiú erre szóltanul kiment a főajtón, s az automobilba ugrott, ráparancsolva a vezetőre, hogy „takarodjunk innen, amily gyorsan csak lehet”. A halálra rémült néger mozdulni sem bírt, mire a fiú hátba lötte, halálos sebet ejtve rajta. Azután kiugrott az automobilból, s az Ohio folyó

FÉRFIURHA MÉRTÉK UTÁN!

KELEMEN IGNÁCZ, URI SZABÓ

128-8-ik utca, New York

Készít igen elegáns férfiruhákat megrendelésre, mérték után. Nem érdemes az amerikai gyárak kész ruhát viselni, ha nálam készítteté áron, felelősség mellett szeretet kitűnő szabásu ruhákat. Készletben tartom a legdivatosabb szövetmintákat. A MEGRENDELTE RUHAKAT CSAK NEM KIZARÓLAGOSAN SAJÁTEZŐLEG KÉSZÍTEM S IGY T. RENDELŐIM MEGLEGEDESE BIZTOSITVA VAN.

DR. KIRÁLY BÉLA

KERESZTYÉNY GYÓGYINTÉZETE

123-5 Street, McKeesport Pa.

Gyógykezelek a saját intézetemben mindennemű betegséget, úgy nőknél mint férfiaknál kés, fájdalom és elatás nélkül. Haskőregszűrés, rákot, jófájlás mellett, operáció nélkül végbélbajokat. Férfiaknál és nőknél 8-10 nap alatt folyásokat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokat vesznek igénybe.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBE EMLITSEK A „BEVÁNDORLO”-T. Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszolok.

irányában futott, amelynek partján egy régi csónakot talált, s ezen menekülni iparkodott. Egy öreg hajólegény azonban elfogta, s átadta az időközben megérkezett rendőröknek, kik a fogházba szállították. A felizgatott néptömeg megostromolta a fogházat, hogy a fiut kizzozza és meglincselle; véres utcái harcz után azonban a rendőrségnek sikerült a tömeget szétoszlatni.

A fiu a kihallgatásnál megtagadta kiténének bevallását. Később megállapították, hogy fia William Hall-nak, egy jó hírnevű asztalosmesternek. Az atya sirt, midőn fia tettét neki elbeszélte, s elmondta, hogy a fiu az ő mesterségét tanulda, de idejét legfőbbnyire olvasással töltötte. Először Mark Twaint olvasta, később azonban mindig a ponyvairodalmat bujta.

Asszonyok által meglincselt néger. Cairo-ban, Ill. egy több, mint tízezer személyből álló néptömeg jelenlétében agyonverték egy Will James nevű néget, Miss Annie Pelley gyilkosát. A lincselésben leginkább asszonyok vettek részt.

A tömeg azután tüzet gyújtott, s a hullát a lángok közé dobta. Majd James büntetését kezdték keresni, s miután ezt nem találták, kihurcolták a börtönből Henry Salzner-t, egy fehér embert, akit felesége megölése miatt tartanak fogva, s ezt is meglincselték. A kormányzó őt század katonaságot rendelt ki a tömeg megfékezésére.

Bezárt cukorgyár. A National Sugar Refinery, cukorfinomító gyárat mult pénteken, minden előzetes híradás nélkül, hirtelen bezárták, s a gyár mintegy nyolcezzszáz munkását szelnek csesztették. A munkabeszüntetés nagy csapás, a nagyobb részét külföldiekből álló munkásoknak, akik a tél beálltával nagy szükségnek néznek elébe.

Hogy a gyárat mikor fogják újból megnyitni, ez még bizonytalan. Warren Kipp, a gyár felügyelője, a kérdézőkösökre azt felelte, hogy a munkaszünetelés néhány hétig fog eltartani. Midőn a beszünetés okairól kérdézősködtek, azt válaszolta, hogy ehhez semmi köze a nyilvánosságának.

APPALACHIA, VIRGINIA

First National Bank

ELSŐ NEMZETI BANK

Tőke és felezés 50.000.000 dolláron felül. Három százalékot fizet évente januárius és július elején. Bármily összeggel számlát nyithat, s minden letétet bármely pillanatban visszafizetünk. Ez a bank nagy testületek tulajdona, amelyek Wise Countyban vannak izemben és milliányi dollárokat képviselnek. A deponált pénze tehát teljesen biztos és bármikor visszavonható. Miután bankunk NEMZETI BANK, az Egyesült Államok kormányának felügyelete alatt áll.

E. J. Prescott, H. F. Whitehead, G. Jenkins, elnök, alelnök, pénztáros.

DETROITI MAGYAR ORVOS:

Dr. HERBERT LEO

volt császári és királyi ezredorvos. TITKOS BETEGSÉGEK SZAKORVOSA 2225 JEFFERSON AVE., WEST DETROIT, MICH

Dr. Farkas D. János,

315 Market St., McKeesport, Pa.

Magyarországi és amerikai egyetemet végzett orvos, elvállal minden nemű betegségek gyógyítását.

IRODAI ÓRAK: Delelőtt 9 órától 11-ig. Délután 1 órától 3-ig. Este 7 órától 9 óráig. TELEFON: P. & A. 800.

A NAGYVILÁGBÓL.

Ferrer.

Irta: Szabolcska Mihály.

Nagy lelke — mig élt, — be volt tárva Földi, gyarló porstórába.

Most, hogy megölték: most él csak valóban,

Tűz gyanánt árad el szét milliókban. S mit életében árván, egymagán,

Nem vihatott volna ki soha tán: Eseményei gyújtani, győzni fognak,

Zsarnok sortűzek hasztalan ropognak! — Vértengeren át, s ezernyi halálon,

A czél felé így száll át a világon Az igazság, az eszme...

A hőherók segítik győzelemre!

A magyar-osztrák trónörökös Németországban. Ferencz Ferdinánd trónörökös feleségével, Zsófia hohenbergi hercegnővel Potsdamba érkezett, hol mint a német császár vendége, ennek kastélyában szálltak meg. A vasuti állomáson a vendégek üdvözlésére a német császár fiával, Eitel Frigyes herceggel, s dr. Bettman-Hollweg birodalmi kanצלárral személyesen jelent meg. Kisérletében voltak ezeken kívül a miniszterek, s a katonai- és polgári hatóságok élén álló főtisztviselők.

Pénteken és szombatban a trónörökös a magdeburgi környéken rendezett vadászaton vett részt a német császárral. A berlini lapok meleg hangon üdvözik Ferencz Ferdinándot potsdami látogatása alkalmából, s kiemelik, hogy bár a látogatás magánjellegű, annak kétségtelenül politikai jelentősége is van, s valószínűleg az olasz és orosz uralkodók raeonigi-találkozásának eredménye.

Justh lemondott. A függetlenségi párt szakadása, melyet lapunk előbbi számában jelezünk, bekövetkezett. A függetlenségi párt kétféle szakadt, s az egyik, a nagyob rész, Justh mellé, a másik Kossuth mellé állt. Justh a két alelnökkel együtt lemondott a képviselőház elnöki állásáról. A magyar belpolitikai helyzet ezzel ismét igen bonyodalmasná vált, s teljesen lehetetlen előre látni, hogy hová fognak a dolgok fejlődni.

Amerikaiak Kelet Ázsiában. A kínaiak északi Mandzsuriaiban, Thitsikharon keresztül Chin Chow Fu felé fognak vasutat építeni, s ehhez amerikaiak segítségét fogják igénybe venni. A politikai körök most érdeklődéssel várják, hogy Japán ezzel szemben milyen álláspontot fog elfoglalni, miután a japán kormány törekvése az volt, hogy a kínaiak ő hozzájuk forduljanak segítségért.

Megrendszabályozott tábornok. Assinari tábornokot, a mailandi helyőrség parancsnokát, az olasz kormány hirtelen nyugdíjba küldte. A nyugdíjazás oka egy beszéd, melyet a vitéz tábornok a bresciai lovasszereg új zászlójának felszentelésénél mondott, s melyben annak a reményének adott kifejezést, hogy az olasz zászlók nemsokára ismét fognak lobogni azon olasz tartományok földjén, melyeket az olasz királyságtól elraboltak, s melyek most még Ausztriához tartoznak.

A beszéd annál nagyobb feltűnést keltett, mert Assinari volt parancsnokna annak a hadtestnek, mely az orosz ezár olaszországi látogatása alkalmával a ezár biztonsága felett örködött.

Ferencz József és a lengyelek. Ferencz József császárkirály a napokban külön kihallgatást fogadta dr. Dulemba, lengyel földművelésügyi minisztert, s köszönetét fejezte ki a lengyel klubnak a súlyos

belpolitikai viszonyok közepette tanusított korokot magatartásáért. Az uralkodó különösen hálásnak mutatkozott azért, mert a lengyelek a esekhek obstrukciója alatt nem vállaltak közösséget ezeknek a parlament munkaképességének megbénítására irányuló törekvéseivel.

A norvég választások. Az új norvégiai általános választások Kundsen miniszterelnök pártjának létszámát jelentékenyen megesökkentették. A kormány párt ki-sebbségben maradt. A kormány január elején benyújtja lemondását.

Nemzetközi vadászkiállítás Bécsben. Már régóta folynak Bécsben a jövő évben megnyitandó első nemzetközi vadászkiállítás előkészületei. A kiállítás igen nagyszabásúnak ígérkezik. A világ összes híres vadászai, akik között számos uralkodó és herceg is van, részt vesznek a kiállításon. Természetesen nem marad el Roosevelt, az Egyesült Államok volt elnöke sem, aki az utóbbi évek legtekinthetőbb vadászává fejlődött. A kiállítás területre 350.000 négyzetméternyi helyet foglal el, s egyik különös érdekessége lesz a műrszagi császári vadászkastély épületének élethű utánzata, melyeket az eredeti felszereléssel rendeznek be.

A kanadai törvényhozás. A kanadai parlament megnyitotta második ülészkait Ottawaban, Grey lovag elnökele alatt. Borden képviselő, az ellenség vezére szóba hozta az új amerikai vámtarifát, s kérdéret vonta a kormányt, hogy tett-e valamit ennek ellensúlyozására. Fielding pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy a kormány-nak meg kell várni, míg megállapíthatják, hogy az Egyesült Államok kormánya miként alkalmazza az új vámtervényt Kanadával szemben.

Pásztor Béla

Chicago, Ill., felkéretik, hogy közelebbi címét haladéktalanul közölje a kiadóhivatalal.

Borbély-iskola

A NOSSOKOFF FELE legbiztosabban jut ki kenyherre, 6-8 hét alatt kész borbély, fodrász, köröm-, vagy arczpapó lehet bárki. 1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

EGYETLEN MAGYAR FÉNYKÉPESZ

DOWN'S STUDIO

9 W. MAIN STREET, UNIONTOWN, Pa. Magyarok, keressetek fel.

Duyava Mihály,

New Salem, Pa.

BANKAR ÉS HAJÓJEGYŰK. Kétszáz koronát (40 dollár) 85 centért hazaküld az ó-hazába. Szerződéseket kiállít, peres, örökösödési és katonai ügyeket legpontosabban lebovulit. OKIRATOKAT EGY DOLLÁRÉRT ALLIT KI.

Dr. R. A. GANS, New Salem, Pa.

Egyedül magyarul beszélő orvos a vidéken, sok évi kórházi gyakorlattal. Telef. 310-12. Magyarok, keressetek fel bizalommal.

First National Bank,

NEW SALEM, Pa.

Az egész környéken a legmegbízhatóbb és legrégebbi takarékpénztár. Kiadja a pontos felmondás nélküli PONTOS, BIZTOS, LEKISMERETES

MORRIS FORST CO.,

200 Smithfield cor. Second Ave., Pittsburg, Pa.

Amerika legnagyobb Áraink legolcsóbbak. és legrégebbi Pálinkaháza. Pálinkáink legjobbak.

Győzdődjön meg, tegyen egy próbarendelést. Minden 5 dolláros rendelésnél mi fizetjük a szállítási díjat keletre New Yorkig, nyugatra Chicagoig, Chicagón vagy New Yorkon tül államokba csak 10 dollár és azon felül rendelésnél fizetjük teherárként küldve a szállítási költségét. Tessenék minden rendeléshez mellékelni a pénzt. Penz küldhető postai money order, Express, vagy ajánlott levélben. ÁRAINK: Fehér, vagy vörös gabonapálinka \$1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 4.00. Eredeti törköly \$2.50, 3.00, 4.00. Eredeti szilvó: \$2.50, 3.00, 4.00. Valódi teaurum \$2.00, 2.50, 3.00, 4.00. Tiszta alkohol: \$3.00, 3.50, 4.00.

KERJEN ÁRJEGYZÉKET. IRJON MAGYARUL.

Üzletvezető: ANDREJKOVICS BÉLA.

Cím: Morris Forst Co. 200 Smithfield cor. 2nd Ave., Pittsburg, Pa.

SZABÓ LAJOS postamester

CHROME, N. J. és VIDÉKE

EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ- ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYŰKÖE.

Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakaszerűbben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. CÍM:

LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

Hazai dolgok.

Rekord.

— Wekerle légi dalai. —

Bleriot itt, Bleriot ott, Nekem ő sem imponál, Akármilyen elsőrendű Monoplánt is komponál.

Oly rekordot, mint az enyém, Nem csinálhat más, de ő sem. Hízen kerem, hat hónapja Lógok már a levegőben.

ADÓK.

Panaszkodnak: az adók sok, A hitelezők s az adósok, Nagyszógos ur és a paraszt, Nyög, sir, zokog ezer paraszt, S Wekerle szól egy szép napon: „Ha nem lesz csönd, hát mondhatom, A paraszt megadóztatom.”

Református konvent.

Budapest. A magyarországi református egyház egyetemes konventje megkezdte idei ülést közgyűlést a Szabó József és Abonyi-utca sarkán álló új palotájában. A gyűlésre az ország minden részéről jöttek össze az egyház vezetőfőfői. Részt vesznek: báró Bánffy Dezső, gróf Degenfeld József, Darányi Ignác és gróf Tisza István főgondnok, dr. Antal Gábor, dr. Baksay Sándor, dr. Kenessey Béla és dr. Eröss Lajos püspök, Dókus Ernő, Metzner Béla, György Endre, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, Révész Kálmán püspök helyettes, eperjes s még sokan a magyarországi ref. egyház előkelőségei közül.

Viczezzel a bankfiu! — New York—Budapest.

Budapest. Elbizakodtságának és rossz vezetésének nagyon keményen adta meg az árát Löwy Gusztáv könyvelő és pénztáros, akit a magyar fővárosban nagyon sokan ismertek pazar költségei révén.

Ez a Löwy tudniillik a Kellner és Schanz-zeusz tisztviselője volt, bizalmi ember, akit a pénztár is kezelte. Löwy annyira belezott a pénztárkezelésbe, hogy két hónappal ezelőtt több ezer koronát sikkasztott, hirtelen szabadságot kért és Amerikába utazott. Csak nagy későn vették észre a sikkasztást, mire a cég feljelentést tett Löwy ellen a budapesti rendőrségen.

Löwy itt New Yorkban vígan élt az el-sikkasztott pénzéből, de közben magyar lapokból olvasta, hogy a cég feljelentette. Emiatt mód felett fölháborodott és Kell-mernek írott levelezőlapokon tiltakozott a feljelentés ellen. Majd annyira megtetszett neki ez az ötlet, hogy minden-nap ír egy levelezőlapot volt főnökeihez, akiket hülye ötleivel, rossz vicceivel, gonosz tréfáival halálra szekirozott. Százairodák búszkodtak egy darabig, majd elhatározták, hogy hazahozatják a szemtelen sikkasztót.

Igy is történt. Megjelentek a rendőrségen a előadók panaszukat. Azt a felvilágosítást kapták, hogy hater koronát kell deponálni, akkor meg lehet indítani a kiadatási eljárást. A cég azonnal deponálta a kért összeget, mire a budapesti rendőrség megkeresésére Löwy Gusztávot, a vidám bankfiut, a new yorki rendőrség letartóztatta, hajóra ültette és visszaküldte Budapestre.

Löwy letörtén, szomorúan, kedvese-gesen érkezett meg minap reggel Buda-pestre. A pályaudvaron főnökei és volt kollégái jóköszövel, sőt ünneppélesen fogadták s gratuláltak neki zseniális ötle-téhez. Innen Löwy a rendőrségre került s minnán a rároított büneeselekményt nem tagadta, átvitték az ügyészség fogházába.

A vámvivatal aktatolvaja. Budapest. A Vámvivatal aktatolvásnak jötték a nyomára. Véletlenségből kiderült, hogy egy díjnak az irattárból ello-pott olyan aktákat, amelyek felhasználá-sával az adófizető polgároktól pénz haj-tatást be — természetesen a saját ezéljai-ra. Az aktatolvajt a rendőrség Fekete György személyében letartóztatta.

Megmérgezett fucska. Alsólipnicza. Alsólipnicza községben Kramár Károly nyolcvételes fucska szil-vét lopott a szomszéd kertjéből. A szomszéd huszötves leánya erre magához esalta a fiut s megkínálta fekete áfonyával, a mely közö nadragulva-bogyótv kevert. A fiu kevéssel utóbb mérgezés tünetei kö-zött meghalt.

Elfogott kivándorlók. Alsókubin. „Ha már a legkeservebb vérvetéseinket, a kivándorlást nem le-het végleg elfojtani törvény útján, az új kivándorlási törvény arról mégis próbál gondoskodni, hogy lelketlen ügynökök esábitására titkos utakon ne hagyja itt szülőföldjét, az országot a nép. Mert so-

kan a törvény szigorával sem tördöve, lá-zas mohósággal akarnak átjutni a hatá-ron. Alsókubinból jeleltük, hogy a tres-tenai kirendeltség egyik járőre elfogott több kivándorlót Felkelin községben, közel a galicziai határhoz. Többen a jár-őr fenyegetései ellenére megszöktek. Az elfogott kivándorlók ellen az eljárást megindították. — Igy innak odahaza a lapok. Ugy látszik, nem jöttek még rá, hogy a kivándorlást nem rendintézké-désekkel kell megakadályozni. Kenyeret — hontársak! —kenyeret a népek! Nem határendőröket!

Simon kivágja a nyelvet!... Komárom. Frank Tivadar szolgagyőri bognár, sógorától hajnal felé hazafelé tartott. A bakonyzombathelyi téglavető mellől egy fegyveres ember hirtelen eléje ugrott, háromszor rálőtt és halálosan megsebesítette. A merénylő elmenekült.

Megkerült a plébános. Makó. Ismételten megemlékeztünk az aradmegyei Magyarpécska különös mó-don eltűnt plébánosáról. Még mindig nagy izgalomban tartja a pécskaiaikat plébánosoknak, Szathmáry Géznak el-tűnése. Sokáig nem tudták, hol tartózkod-ik az öreg pap, aki anyagi romlása miatt menekült el a parókiairól. Most kiderült, hogy Szathmáry nem szökött külföldre, hanem nevelt leányánál, Ma-kón időzik. A plébános ott elmondotta néhány ismerősének, hogy Pécskán sok emberét jól állt, akik fizetésekor eszerb-hagyták s neki kellett fizetnie értük. Ez tette őt anyagilag tönkre, s mikor látta, hogy tovább nem bírja, elhagyta a plébániát és szerteszét bolyongott az ország-ban. Volt Szabadkán, Győrött, míg aztán Makóra utazott. Szathmáry Géza erősen hangoztatja, hogy ő senki vagyonához nem nyult, még kevésbé a plébánia va-gyonához. Makón pár napig maradt s aztán Pécskára megy, hogy személyesen ezafolyja meg a róla elterjedt híreket. Az öreg urat láthatóan megtörték az utóbbi hetek eseményei.

Egy eseres tragikus halála. Miskolc. Nagy Ignác miskolci re-formátus eseres minap délelőtt a püspö-ki hivatalban tartott értekezleten hirtelen eszméletlenül összeesett és anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, másfél óra múlva meghalt. A haláleset nagy rész-vétet keltett.

Munkács új plébánosa. Munkács. A munkácsi r. kath. plébá-nosi állásra a kegyur, Veszprémy Sándor nagysonkúti plébános nevezte ki, akit a püspök ez állásában megerősített. A kine-vezés a város fiát juttatta a munkácsi plébánosi székbe.

Vakmerő rablómerénylet. Nógrádszirákok. Nógrádszirákok dr. Csonka György szolgabíró lakásán egy urias megjelenésű fiatal ember jelent meg, bezárta az ajtót és az otthon egye-dül levő eszelést késsel megfenyegetve, 2000 korona értékű ezüstneműt vitt el magával.

Vesztett kutya áldozata. Püspökkladány. Nagy riadalom okoz-tott minap, Sólyom Gábor nevű hatvan hároméves eszeléki földesgazda tragé-dijára. A szerencsétlen embert megharap-ta a falujában egy vesztett kutya s fel akarták szállítani a budapesti Pasteur-in-tézetbe. A püspökkladányi állomáson kí-tört a vesztettség s a perron előtt, a sinek mentén rettentő göresök és kinok között meghalt.

Sopron város és a trónörökösne. Sopron. Megirtok Sopron vármegye, e gyalázatos, peesoviasságával tünnető la-kájfészek szégyenletes talpnyalását. A város már valamivel tisztességesebben és önértesebben és ami a fő! — magyarab-bul gondolkozik. Sopron város köztör-vényhatósági bizottsága ugyanis közgyü-lést tartott. Napirend előtt az elnököl polgármester indítványt tett, hogy Fe-renez Ferdinánd főherceget feleségének rangemlése alkalmából üdvözöljék. A reformpart nevében Hering Zsigmond szintén hozzájárult az indítványhoz, bár felfogása szerint a magyar közjog a trón-örökös nejeknek rangra való emelését nem ismeri, mert a trónörökös felesége ugyis királyné lesz. Mindazonáltal a polgár-mester indítványát azzal tálta meg és fogadja el, hogy óhajtható volna, ha Fe-renez Ferdinánd trónörökös és felesége minél gyakrabban és hosszabb időn át tartózkodnának magyar földön. A köz-gyűlés az indítványt Hering kiegészítő javaslatával fogadta el.

Megkezdődött a nagy pör! Szabadka. November elsején kezdődött el a szabadkai esküdttörvényszék előtt a Ha-verda-pör főtárgyalása. Évtizedek óta nem volt bünpör, amelyre közel és messze olyan reszkető izgalom lesett volna. Sza-badka, a nagy dráma színhelye, ahol a gyilkos golyó leterítette a duszagad asz-zonyt, hetek óta lázban ég. Az emberek véredeknek a jegyekért, hogy lássák a szereplőket, a sötét vától megroskadt

szép asszonyt és elszánt szeretőit, akiket az ő varázsa taszított a bűnök árkába. Pártok alakulnak az izgalmas probléma körül, hogy bűnös-e, vagy ártatlan, legen-dák övezték már a történet és ezek a le-gendák most megszászorozott miszticiz-mussal, az érdeklődés pokoli lázával ve-szik körül a nagy dráma szereplőit. Biz-tosra veszik, hogy a főtárgyalás hetében meglepő hullámok fognak csapkodni a szenzációk pör körül, amíg végre — ta-lán egy hét múlva — megszületik a láza-san várt ítélet.

Kirabol vasuti pénztár. Székesfehérvár. Minap éjjel a székesfe-hérvár—paksi helyiérdekű vasut mentén fekvő Dunaföldvár állomáson ismeretlen tettesek betörték az állomás épületébe és magukkal vitték az állomás irodájából a vasszekrények pénztartalmát. A betörés éjjeli 12 és 2 óra között történt. A betörők, akik az ablakon át hatoltak be az állomásépület földszintjén levő irodá-ba, először lefűrészelték a nehéz vaspán-tokat, amelyekkel az irodában levő vas-szekrények a falhoz voltak erősítve, az-után vashengereken az irodából kiguri-tották az öt-hat mázsás vasszekrényeket és az állomás személyzete a betörést csak reggel vette észre. A szekrényekben hir-szerint 10.000 koronát meghaladó összeg volt elhelyezve, amivel ki kellett vol-na fizetni a vasuti munkásokat.

GYÁSZROVAT.

Szűry Dénes meghalt. Egy szép és tar-talmas élet zárult le minap Budapesten. Szűry Dénes nyug. miniszteri tanácsos halt meg 61 éves korában. A finomlelkű, nagy műveltségű széptani író tartalmas irodalmi esszéivel tünt fel, amelyet éles megfigyelőképeség, tisztá, zamatos du-nántul magyarság, alapos elmélyedés, nagy tudás és nemzeti szellem tettek be-sesekké. — Szász Vendel 48-as honvéd Komáromfűtőssön meghalt. Nagy részvét mellett mentették el.

Magyarországi törvénycsarnok.

Glosszák — gyilkosokhoz. — Az orvos — gyilkos. — A kerítő — gyilkos. — A pap — gyilkos.

Ugy-e érteni tudjátok azt, aki, éhez-k és lop; gyilkosokat gyilkol; megcsalják és esal; megrabolják és rabol?...

Uzunk az Élet „fekete vizei” felett. Alattunk örvénylik a szennyes, förtelmes tenger. És szük helyünkön, ahogy vérel izzadva törjük a gályaevzőt, jön a má-sik, hasonszerű, de a feketébb a fekete vizeknél és kicsikarja azt a lapátot hólya-gos markainkból. Jön a másik és a gá-lya szélére esal és belerag a feneketlen, sötét örvénybe. Jön a másik és kitepi a szívünket. Jön a másik és felrántja könyveink zilipjét. Jönnék, jönnék... és az örvénybe taszitanak, a piszokba mártanak és összetörve és sárosan „kor-látjaik” el költöznék, és „igazságot” tesznek felettünk, a kis gyilkosok felett, a nagy gyilkosok és így tovább.

Ki nem látta már ezeket a meghunyás-zkodó, ördögi pófákat? Ránézos, petyhüdt ábrázatrúrók fölélmeltesen bömböl ki a gyilkos önzés. Felemelik a kelyhet és a kehelyvel zúznak agyon az Istent, hogyha göresösen fogott áldozatuk kiskik-karunk közül. Melyitek nem talál-koztok már ezekkel a vigyorgó pófakkal, akik beleröhögnek a lelkekbe, amíg „jól megy” a dolog és a vámpír vérszomjassá-ga reszketeti meg enervált, zörgő esont-jáikat, ha a „boszu” pokla gyul ki ördögi lelkeikben?...

Ez az orvos: gyilkolt. Gazdag ember volt. És gyilkolt. Ez a típus, nemesak gyilkol, nemesak mérgez, mindent tesz, ha a pénz öröge parancsolja. Az az asszony „kerített”. De ez nem csak asszony, és nemesak kerít, ez gyilkol is, ha bestia lelke tombol. Olyan, mint a megtetszedett förtelm. Pimasz, tolakodó, leránt a maga ganájára és mikor mel-lette állsz, olyan esett vagy mint ő, akor vérfa-gasztót ezinizzással füledbe rikácsolja: én vagyok te és te vagy én, de te még aljasabb vagy, mint én.

Az a pap esábit. Itt Amerikában vala-melyik földalati pokolban, sorvadtt az a

szép asszonyt és elszánt szeretőit, akiket az ő varázsa taszított a bűnök árkába. Pártok alakulnak az izgalmas probléma körül, hogy bűnös-e, vagy ártatlan, legen-dák övezték már a történet és ezek a le-gendák most megszászorozott miszticiz-mussal, az érdeklődés pokoli lázával ve-szik körül a nagy dráma szereplőit. Biz-tosra veszik, hogy a főtárgyalás hetében meglepő hullámok fognak csapkodni a szenzációk pör körül, amíg végre — ta-lán egy hét múlva — megszületik a láza-san várt ítélet.

Kirabol vasuti pénztár. Székesfehérvár. Minap éjjel a székesfe-hérvár—paksi helyiérdekű vasut mentén fekvő Dunaföldvár állomáson ismeretlen tettesek betörték az állomás épületébe és magukkal vitték az állomás irodájából a vasszekrények pénztartalmát. A betörés éjjeli 12 és 2 óra között történt. A betörők, akik az ablakon át hatoltak be az állomásépület földszintjén levő irodá-ba, először lefűrészelték a nehéz vaspán-tokat, amelyekkel az irodában levő vas-szekrények a falhoz voltak erősítve, az-után vashengereken az irodából kiguri-tották az öt-hat mázsás vasszekrényeket és az állomás személyzete a betörést csak reggel vette észre. A szekrényekben hir-szerint 10.000 koronát meghaladó összeg volt elhelyezve, amivel ki kellett vol-na fizetni a vasuti munkásokat.

GYÁSZROVAT.

Szűry Dénes meghalt. Egy szép és tar-talmas élet zárult le minap Budapesten. Szűry Dénes nyug. miniszteri tanácsos halt meg 61 éves korában. A finomlelkű, nagy műveltségű széptani író tartalmas irodalmi esszéivel tünt fel, amelyet éles megfigyelőképeség, tisztá, zamatos du-nántul magyarság, alapos elmélyedés, nagy tudás és nemzeti szellem tettek be-sesekké. — Szász Vendel 48-as honvéd Komáromfűtőssön meghalt. Nagy részvét mellett mentették el.

Magyarországi törvénycsarnok.

Glosszák — gyilkosokhoz. — Az orvos — gyilkos. — A kerítő — gyilkos. — A pap — gyilkos.

Ugy-e érteni tudjátok azt, aki, éhez-k és lop; gyilkosokat gyilkol; megcsalják és esal; megrabolják és rabol?...

Uzunk az Élet „fekete vizei” felett. Alattunk örvénylik a szennyes, förtelmes tenger. És szük helyünkön, ahogy vérel izzadva törjük a gályaevzőt, jön a má-sik, hasonszerű, de a feketébb a fekete vizeknél és kicsikarja azt a lapátot hólya-gos markainkból. Jön a másik és a gá-lya szélére esal és belerag a feneketlen, sötét örvénybe. Jön a másik és kitepi a szívünket. Jön a másik és felrántja könyveink zilipjét. Jönnék, jönnék... és az örvénybe taszitanak, a piszokba mártanak és összetörve és sárosan „kor-látjaik” el költöznék, és „igazságot” tesznek felettünk, a kis gyilkosok felett, a nagy gyilkosok és így tovább.

Ki nem látta már ezeket a meghunyás-zkodó, ördögi pófákat? Ránézos, petyhüdt ábrázatrúrók fölélmeltesen bömböl ki a gyilkos önzés. Felemelik a kelyhet és a kehelyvel zúznak agyon az Istent, hogyha göresösen fogott áldozatuk kiskik-karunk közül. Melyitek nem talál-koztok már ezekkel a vigyorgó pófakkal, akik beleröhögnek a lelkekbe, amíg „jól megy” a dolog és a vámpír vérszomjassá-ga reszketeti meg enervált, zörgő esont-jáikat, ha a „boszu” pokla gyul ki ördögi lelkeikben?...

Ez az orvos: gyilkolt. Gazdag ember volt. És gyilkolt. Ez a típus, nemesak gyilkol, nemesak mérgez, mindent tesz, ha a pénz öröge parancsolja. Az az asszony „kerített”. De ez nem csak asszony, és nemesak kerít, ez gyilkol is, ha bestia lelke tombol. Olyan, mint a megtetszedett förtelm. Pimasz, tolakodó, leránt a maga ganájára és mikor mel-lette állsz, olyan esett vagy mint ő, akor vérfa-gasztót ezinizzással füledbe rikácsolja: én vagyok te és te vagy én, de te még aljasabb vagy, mint én.

Az a pap esábit. Itt Amerikában vala-melyik földalati pokolban, sorvadtt az a

Nők és férfiak!

Nekünk van a legnagyobb orvos gyilkosunk a magyarok között az Egyesült Államok van és Kanadában. Sok év óta tart és nő betegségek gyógy-tásának szenteltük magunkat. Kik alapos, lelkismeretes gyógyítást keres-nek, azaz orvosot, igazságot európai orvosokkal kik alaposan vizsgálunk, kezelnek sziv, tüdő, ideg, máj, gyomor, vesze, hólyag, bőr, orv. szem, fül, orvostudomány, nemu gyen-geség, aranyér, köszvénybántalmat, vérmér-geséget, hágyástegyet, húgyúti, hólyag és tár-mály titkos betegségeket, — azok bizalommal for-tuljanak hozzánk.

Mi rövid idő alatt kezelünk mindennemű tit-kos, belső és külső bajokat, daganatokat (mi-gy, torokdaganat), vérbajokat, agyregényt fer-tőzt, impotenciát, ifjúkori bűnök s kábások következményeit és mindennemű nemu beteg-ségeket.

Jelentvünk: a beteg alapos és lelkismeretes kezelése, annak megelégedésére. Ha a beteg gyógyíthatatlannak találjuk, azt kezeléskor nem vállaljuk el és szintén meg-mondjuk.

Orvosi kezeléseink teljesen fájdalom nélküli és gyorsak. Folytatjuk az orvosi munkájunkat, orvosi munkánk évenként. Tisztelettel fordultunk hozzájuk: az semmi-ben nem kerül, ha baj van, jöjjen szívesen, ne ha-nyozza holnapra. Ha személyesen nem jöhet, írjon.

Fel vagyunk szervezve legújabb villanyozó készülékekkel, könnöngös-ágyakkal (mely a test természetességét teszi lehetővé) és a jelenkori orvosi tudomány minden legújólele-teseit eszközözzük.

Ügyelmeinket állváltunk: mérgek, mérge-geség, vérmérgezés, aranyér, köszvény, hágyástegyet, húgyúti, hólyag és tár-mály titkos betegségeket, — azok bizalommal for-tuljanak hozzánk.

Dr. Landes, Dr. Rankin, Dr. Roger, Dr. Shattuck, orvosok a Bécsi Orvosok Intézetében.

140 E. 22 STREET, NEW YORK CITY. 3-11 Lexington Ave. corner. RENDELÉS: Reggel 9-10 este 8-ig VASARNAP: Reggel 9-től d. u. 4-ig

S. G. ROVNIANEK & CO.,

Amerikában a legnagyobb üzlet honi és importált italok nagyban való elarus-tására. Minden egyes megrendelésnél, ha a meg-rendelt italok ára legalább 10 dollár tesz ki, a szállítási költséget mi fizetjük.

PALINÉK GALLONOKRA. Jó fehér palinka \$2.00, 2.50, 3.00 Jó vörös palinka \$2.00, 2.50, 3.00 Legjobb gabonapalinka \$2.00, 2.50, 3.00 Jamaikai rum \$2.00, 2.50, 3.00 Kőmennyag \$1.50, 2.00, 2.50 Anisz \$1.50, 2.00, 2.50 Tiszta spiritus \$2.00, 3.00, 3.50

AMERIKAI BOKOR GALLONJA. Ohioi vörös \$1.00 Ohioi fehér édes \$1.25 Kaliforniai régi, savanyú \$1.50 Kaliforniai muskatalyos \$1.50 Kaliforniai tokaji \$1.75 Kaliforniai 5 éves Port bor \$2.00 Kaliforniai Sherry bor \$2.00 Kaliforniai burgundi vörös \$1.50

Az italokért járó pénz postautalvány-nyal vagy regisztrált leveiben mindig elő-re küldendő. AKI CSAK MEGKÖSTÖLT A MI TISZTA BOROINKAT ÉS PALIN-KAINKAT, AZ SOHASEM BANTA MEG ÉS MINDIG LEFOJTABAN ÉS PONTO-SAN KI VOLT SZOLGALVA. Tegyén egy próbarendelést és nem fogja megbánni soha. A leveleket így címtezzé: S. G. ROVNIANEK & CO., 318 THIRD AVE PITTSBURG PA.

Joseph Major Myers

penzüldő íródal. Főműlet: PHILLIPSBURG, N. J. Főműlet: ALPHA, N. J. Az összes hajóvonalnak törvényes képviselője. Főműlet: PHILLIPSBURG, N. J. Főműlet: ALPHA, N. J. Az összes hajóvonalnak törvényes képviselője. Főműlet: PHILLIPSBURG, N. J. Főműlet: ALPHA, N. J.

KLEIN JAKAB

Legrégibb és legmegbízhatóbb magyar bankár, közjegyző és hajóüggyügnyök. bankár, penzüldő és hajójeggyelaruító Amerikában. A PENNSYLVANIA VAS-UT PÖGÜNYÖK. Egyedüli tulajdono-sa a Magyar Amerikai Hiteltársaságnak. Alapító és főszeleg \$175.000. Fióktele-tek: HOMESTEAD, Pa., DUQUESNE, Pa. Magyar jogtgyveket pontosan és lel-kiismeretesen lebonyolít. Forduljanak hozzá bizalommal. Címe: Jacob Klein, banker, 1340 PENN AVE., PITTSBURG, Pa. 207 SIXTH AVE., HOMESTEAD, Pa. 16 N. DUQUESNE Ave., DUQUESNE, Pa.

SZABADALMAKAT

kieszközöl bel- és külföldön s azok eladását és értékesítését közevetti HERZOG ZSIGMOND az Egyesült Államok szabadalmi hivatalában be-jegyzett szabadalmi ügyvő és a budapesti kir. műegyetemen végzett okleveles mérnök. 116 KASSAU STREET, NEW YORK. Szak és vasárnap 955 Second Ave.

MAGYAR ÉKSZERÜZLET KEMÉNY LAJOS 430 STATE ST., PERTH AMBOY, N. J. Egyedüli magyar ékszerüzlet, hol min-denféle ékszereket, hazai hangszereket, fegyvereket, tájé-kárakat és revolvere-keket kapni. Minden eladott tárgyért jót-állást vállal már csak azért is, mert ha-tóságilag engedélye-zett zálogháza is van. Kérjenek ár-jegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küldök. Javításokat gyorsan és pon-tosan eszközöl jótállás mellett.

16. annsi-alkodó azért, szelőja nek a egbeni-rvégiái szter-tenyen rt ki- január ecében. évbén szkiál- nagy- s híres sódó és állítá- Roose- ke sem- bb va- erülete glal el, műrsz- eteinek eti fel- lai par- szakkát e alatt. re szóba kérdőre valamit énzügy- ormány- thajtják. nya mi- nyt Ka- özelebbi kiadóhi- la ban jut borhely- e bárki- rg, Pa. ÉPESZ 10 FN, Pa. ly, Készítés szakúld üdési és ebonyo- ARERT n, Pa. a vide- l. Tele- ommal. ak, stóbb és a penzt RETES. g, Pa. bbak. kélmű a g. Pa. 00, 4.00 00 RUL. g, Pa. KE lyezett zenyes CZIM:

szerecsélen ember, sorvadt a garasért és küldte haza az asszonyának és az a pap pedig felvette az istenes falárját és mint a hiéna, belopódzott a védtelen nőtényhez és belevájta a gyilkos karmát és felhabzsolta két élet békéjét, nyugalmát. Neki egy eszmérlött pillanat volt, azoknak minden.

Gyertek a Hazugságok világába, gyertek a gyilkosok mérlegéhez, az ő serpenyőjükhöz, melyekben gyilkosok ülnek. Gyertek és nézzétek, hogy rothad az Élet:

Kétnapi tárgyalás után ítéletet hozott a budapesti királyi tábla **Bolgár-Reich Ödön** orvos bűnügyében, akit a törvényszék **magzatelhajtás** bűntette miatt az enyhítő szakasz alkalmazásával **kilencz hónapi börtönrre** ítélte. Az eset annak idején nagy feltűnést keltett. **Szluha Pálné**, született **Balogh Erzsébet**, férjétől elvált asszony, tavaly szeptember 11-én kinos szenvedés után meghalt, haldoklása közben azonban megalkotta **Bolgár-Reich dr.-t s bevallotta** az édesanyjának, hogy **Bolgár dr., aki már többször végzett rajta tiltott műtétet — az oka gyötrelmes halálának.** A lefolytatott eljárás után a főügyész kérte, hogy a tábla mellőzze az enyhítő 92-ik szakaszt, amit helytelenül alkalmazott a törvényszék, mert a vádlott már uszoravetés miatt büntetve volt, tehát rovtultjára való tekintettel súlyosító körülményül tudja be azt, hogy **Bolgár-Reich Ödön dr. orvosi esküje ellenére üzletszerűen folytatta a magzatelhajtást, amelyre nem volt rászorultva, mert saját bevallása szerint gazdag ember és százezrek fölött rendelkezik.**

A budapesti tábla a törvényszék ítéletét megsemmisítette s az enyhítő szakasz mellőzésével **Bolgár Ödön dr.-t négyévi börtönrre** ítélte, s büntetésébe a kiállott vizsgálati fogsággal ötödfél hónapot beszámított. Az ítélet indokolásában a tábla beigazoltnak látta a magzatelhajtást az által is, hogy a vádlott, az elhunyt meghívására, jóllehet már nem folytatott orvosi praxist, megjelent. Műszereket hozott magával s tiltott operációt végzett áldozatán, aki, mint azt a boncoló orvos konstatálta, **terhességének második hónapjában volt.** Nem vette figyelembe a vádlottnak abbéli védekezését, hogy csupa **könyörületből** segített páciensének fájdalmán, mert hisz annak idején 800 koronára pörölte, előbb teljesített szolgálatait. Végül, hogy orvosi esküjét szegte meg s beavatkozása folytán emberi életet oltott ki.

A budapesti büntető törvényszék törvényt ült **özvegy Tolnay Sándorné**, szül. **Besthold Róza** varrónő felett, aki évek óta rendszeresen foglalkozott a fővárosban szolgálatot kereső cselédleányok kerítésével. Ez év augusztus havában **Mikó Mária** nevű cselédleányt édesgette magához azzal az ürüggyel, hogy szolgálatot szerez neki. El is helyezte csakhamar a csavargárban munkásnőnek, de megégyezett vele, hogy nála fog lakni. Ez alatt rávette a leányt arra, hogy **erkölcstelen életet folytasson és a szerzett pénzt vele megossza.** A leány hajlott a esábitó szavára és **elbukott.** Később a leányt özvegy Tolnayné eladta 60 koronáért egy nyilvános ház tulajdonosnőjének. Ezen a pénzen is osztzkodott a leánynyal. A büntető törvényszék a veszedelmes aszsonyot kerítés bűntettéért **hathónapi börtönrre** ítélte. Az ítéletben özv. Tolnayné megnyugodott.

A „Népszava“ című budapesti szocialista lap „Kik rombolják szét a családot“ című cikkében megírta, hogy **Sallai József** micskei (Bihar megye) földmunkás 1901. novemberében kivándorolt Amerikába. Hat esztendeig volt künn. Feleségét és két kis gyermekét otthon hagyta. Amerikában szorgalmasan dolgozott családjáért. Sok pénzt küldött haza. Egy alkalommal háromszáz forintot küldött az asszonynak, hogy **szülésznővé** képeztesse ki magát. Egyszer csak rossz híreket kapott hazulról. Az asszonynak gyermeke született. Sallai levelet íratott a községi jegyzőnek. A jegyző válaszából megtudta, hogy a hir csakugyan való. A mult esztendő végén Sallai hazament. Felesége bevallotta neki, hogy **amig odajárt, Rosenberszki Gyula** esperesplébános elcsábította. Sallai Józsefnek 1904. október 14-én leánygyermek született. Bár az apa már hosszabb idő óta Amerikában volt, a gyermeket mégis Sallai Mária néven anyakönyvelték. A Népszava ezen cikkének tartalmáért Rosenberszki Gyula esperesplébános rágalmaszai sajtópert indított a cikk szerzője, Sallai József micskei földmives ellen. — Persze, a bíróság elítélte a cikk íróját.

Magyar Lloyd.

A washingtoni kormány határozata a magyar postaegyezményről. — Végre, figyelik a földzursorások körmet! — A nagyszöllősi szüret. — Jön egy új magyarizáló hadsereg! — Sátoraljauhely pótadója.

MEZŐGAZDASÁGI HELYZET.

Arad. Az őszi vetésekkel a gazdák már legnagyobb részt elkészültek. — Debreczen. Az időjárás langyos, csapadékos, az őszi vetések egy a homok, mint a fekete földeken könnyen keltek és szépek. A dohány kat. holdanként 8—9 mm, minősége nagyon szép. A répaszedés a befejezéshez közeledik. — Győr. Az időjárás előnyös. — Kaposvár. A czukorrépaszedés befejeződött, a burgonya és tengeriszedés a gazdaságokban folyamatban van. Az őszi vetések állapota kielégítő. — Lonszoc. Az időjárás a vetésekre jó; a vetések állása ez idő szerint igen jó. — Léva. Az őszi vetést nagyobb részt befejezték és az elvetett mag jól kikelt, a tavaszi vetés alá a szántás folyamatban van. — Miskolcz. Esős napok vannak, ami már igen kellett is, mert szántás-vetés nagyon kívánatos. — Nagykanizsa. Az őszi vetések nagyon szépek. Ugy a buza, mint a rozs olyan nagy már, hogy legelőt nem lehetne. A kilitások igen jók. — Nyiregyháza. Sűrű áztató eső esett. őszi vetések — különösen a korábbiak — igen szépek, sőt néhol tul buják. Termények betakarítása — kevés répa kivételével — befejezetett. — Nyitra. Az őszi vetések és különösen a rozok kezdtek már a szárazságot szenvedni. Sok helyen fellépett a hesszeni légy is. A gazdák nagy része már kiszedte a czukorrépat és el is hordták. Az őszi vetések már befejezést nyertek. — Pápa. Vetések gyönyörűen fejlődnek, az őszi mezei munkák befejezést nyertek. Ha csak száraz fagy nem tesz kárt bennük, a gabonák tavaszra kitünő állapotban lesznek. — Szatmár. Az őszi vetések állása kitünő. Eső kívánatos. Rozsvetések annyira buják, hogy sok helyen legeltetik őket.

A washingtoni postaminisztérium közölte, hogy a Magyarországgal kötött postaegegyezménynek a csomagküldeményekre vonatkozó részének életbeléptetését bizonytalan időre elhalasztotta.

A magyar földmiveltési miniszter valamennyi főispánhoz rendeletet intézett, a melyben felkérte őket, hogy utasítsák a kormányzatukra bízott vármegye területén működő kör- és községi jegyzőket, illetve városi hatóságokat, hogy a 100 holdon felüli birtokok parcellázásáról, — melyekre névbe a mozaikum a községekben megindul — azonnal a szigorú felelősségterhe alatt tegyenek jelentést, hogy így a főispán a parcellázás közérdekű vagy káros üzletszerű voltáról minél előbb tájékozódhassék, s a miniszternek idejében feltekerjethesse a parcellázásra vonatkozó véleményét.

A földmiveltésügyi miniszter emez intézkedése fölöttébb üdvös, bár jobb lett volna és így talán az a sok, parcellázással galádul megcsalt, Amerikából visszatérő magyar sem károsodott volna. — Egyáltalán, bűnös közöny az, hogy az állam nem eíti szerét annak, miszerint a tapasztalatlan népet intézményesen megvédi a földesalók és uszoravetés szemben és hogy szintén, nem intézkedéssel tart fenn ez irányban az amerikai magyarsággal érintkezést, illetve tájékoztatást.

A nagyszöllősi szüretet — mint olvassuk — befejezték. A bor ára valamivel jobb a tavalyinál, átlag 40 fillér literenkint. A mennyiség még a csekély várakozáson is alul maradt. Az új hegyen általában kevesebb volt a peronoszporakár, mint az őhegyen. Elhelyült említjük meg, hogy Nagyszöllős telefont kapott.

A Politika pedig csak tülekedik. Vén, beestelen hazafelelők nyavalyatörésben reszketnek az „üzletért“, hogy már life-rálhassák a császárnak, amit szembe, éhes szája és feneketlen zsebe kíván.

Es amig ok huzakodnak, a sunyi oláh csak bankot alapít. Mőczmődra, lassan, de biztosan; suba alatt, de vigan jön az újabb és újabb oláh-tót-bankalapítás. Jön a kerítő pénz rettenetes hadserege, melyet, a legerősebb hadvezér: a pénz ördőge dirigál.

Különbén itt a hir. A Bevándorló Amerikában észreveszi, odahaza, ugy látszik, nem veszik észre, a Politikától, a házasef-

teléstől: „A nagyszentmiklósi románság vezérferfiái, Oprean Nesztor és Demján János 30 alapító társukkal együtt új pénztézetet alapítottak 300.000 korona alapítékkel. Az aláírási felhívást Oprean Terencine szerb-csanádi pap is aláírta. A takarékpénztár czime: Renasterea hitel-és takarékpénztár lesz.“

Sátoraljauhely költségvetése szerint a város jövő évi pótadóját 46 százalékban állapították meg.

Megátközött város.

Merő szeretetből meghajgálták a püspököt.

Emilia tartományban egyik bájos városát, a történelmi nevezetességű Adriát különös és szokatlan sors érte. X. Pius pápa kétheti időtartamra egyházi átokkal sújtotta a várost.

Ennek a huszadik században oly ritka büntetésnek érdekes és ismert előzménye van, az hogy a városka lakosai kövel megdöbölték és megsebesítették msgr. Tomaso Pio Boggianit, Adria püspökét és annak titkára, don Guiseppe Michelimit. Ez az incidens, amelynek Adria városa azt köszönheti, hogy a szentszék most rövid időtartamra bár, de egyháziilag teljesen kizárta a kereszties világréndből, igen különös okokból csinálták ezt a tünnetést, nem antiklerikális indulatok zudították a püspök felé azt a követ, a mely homlokát esontig sebesítette.

Eppen ellenkezően. Az adriaiak nagy ragaszkodása az egyházzhoz, sőt magához az inzulált püspökhöz való ragaszkodása volt az oka a szokatlan tünnetésnek. Nem tréfa ez, de ugy van, msgr. Boggianit, az Egyház iránti tulhajtott szeretetből hajgították meg kövel. Hogy pedig ezt megérthessük, szükséges kissé visszanyulni a történelem századaiba.

Adria püspöki város. Egyike a legrégibb olasz püspöki városoknak. Püspöki kuriája a harmadik évszázadból való és püspökeinek száma kilenczvenhárom volt. De Adria féltékeny a szomszédos Rovigóra. Rovigo a közigazgatási kerület székhelye, de egyháziilag alá van rendelve Adriának, ahol az ősi katedrale, a káptalan van és ahol az ünnepek miséket mondják. Adria a püspöki székhely, de viszont a püspök rendszeren Rovigóban székel. És innen datálódik a féltékenység.

Minden püspök halálakor, a püspöki szék minden ujra betöltésénél Adria követeli, hogy a püspök a város falai közt lakjék. De hiába követeli. A püspökök már a X. században elhagyták a moesarlásas Adriát és azóta rendszeren Rovigóban székelnek, ahová átvitték a papnevelőt is. De a püspöki kuria és a San Pietro e Paolo káptalanja Adriában maradt. A papok ugyan Rovigóban is kolégiumot alapítottak, de az olasz kormány azt felszálta. Néhány év előtt aztán a pápa anyagi segítségével ujra megalakították a rovigoi papi kollégiumot, amit azonban az állam mind a mai napig sem ismert el.

A két város közti ellentétet azután kiélesítette — a vasut. A padova—bolognai vonal kitünő és kényelmes összeköttetést szerzett Rovigo felé, míg Adria szinte kiesik a világból. Ez a körülmény érlelte meg a fiatal, negyvenöt éves püspökben azt a gondolatot, hogy a püspöki kuria hivatalát és a káptalan atszállítja Rovigoba. Hivatalosan csak a szentszék tudott volna ez aktusról, de az előkészületeknek hire futott egész Adriában és a carabinieri se voltak képesek megoltagmzni a püspököt a már ismeretes inzultus elől, a kuriai hivatal átköltözését pedig lehetetlené tette a nép vak dühe.

Erre sújtott azután le a szentszék oly súlyos büntetéssel, amilyennel a közpör óta nem büntetett. Az adriaiak tünnetése és ködöbálása miatt egyházi átok alá helyezte a várost, amint azt a közpörban több olasz várossal is gyakrabban megeselekedte. Mig a büntetés tart, az alatt a város területén be van tiltva a mise czelebrálása, a haragoknak nem szabad megkondulni, a szentségeket nem szabad nyilvánosan mutatni és az ünnepléses temetések is tilosak. Az egyházi szertartások közül csak a keresztelő és esketés van megengedve, de annak is szerevényen, nem hivatalos jelleggel, egyházi fény nélkül kell végbemennie.

A büntetést szombaton este hirdette ki az adria káptalan területére a velencei patriárka és vasárnap reggel vette kezdetét Vasárnap reggel ünnepi ruhába öltözött hívő nők jöttek a templom kapuja elé, de az csukva volt és csukva maradt. A nők egymásra néztek, félénken, első

AJÁNDÉK ANYÁDNAK

AZ APADNAK, A FELESÉGEDNEK, A MENYASSZONYODNAK ÉS TESTVÉREIDNEK!

- UJÉVRE ÉS
- KARÁCSONYRA
- KÖZELG AZ AJÁNDÉKOK ÜNNEPE, ÉS ÉPPEEN EZÉRT ÖSSZESZEDTUNK 200 DARAB AJÁNDÉKOT EGY CSOMAGBA.

200 drb csak 5 dollár

Előre csak 2 dollárt fizet, a másik három csak akkor fizeti, ha megkapta a csomagot és megvan elégedve vele. Ha nem tetszik, küldje vissza és mi rögtön visszaküldjük a pénzét.

Mi van a csomagban:

- Egy tízevi jótállás melletti tüzearany óra.
- Egy tízarany óraláncz.
- Egy gyémántkőves gyűrű.
- Egy női tízarany nyakláncz medallival.
- Egy harmonika.
- Egy revolver.
- Egy tajtékpipa (görbe szárral).
- Egy kés, olló, kefe, hajkefe.
- Egy borotva, szappan, pamacs.

- Egy írógép, 200 betűvel.
- Egy bajuszpedrő, bajuszkefe, ujévi kalendárium.
- Egy dohánytartó, pénztárca aprópénznek.
- Egy bugyelláris bankókartonok és még sok szép és hasznos ajándék, összesen 200 darab.

HA CSAK EGY IS HIÁNYZIK BE, LOLE, UGY NE RÖSTELJE VISZ. SZAKULDENI A PÉNZÉT VISZ. SZAKAPJA.

Jól vigyázzon a címre:

CHICAGO NOVELTY CO.

Unity Bldg., Room 701, Chicago, Ill. Tegyen ajánlott levélbe 2 dollárt, vagy küldjön egy money ordert és mi rögtön küldjük az árut.

MONOPOL KAVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr. NEW YORK, 145 MASODIK AVE., A KIENCZEDIK UTCZA SARKAN. Kitünő ételek és italok. Kitünő ételek és italok. A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE. MINDEN ESTE ELSORANGU ZENEKAR.

Magyar gyógyintézet Pittsburgban.

Felhívjuk mindenkinet figyelmét arra, hogy mindenféle titkos és bűnös baj teljes kigyógyítását elvállaljuk, úgy mint: Tüdő, sziv, vese, gerinc- és fejfájás, agylágyulás, kopaszág, mérges daganatok, vérzések, fehérfolyás. Mindenféle férfi és női titkos betegségeket a legrovidebb idő alatt kigyógyítunk a legerősebb titoktartás és jótállás mellett. Sok oly gyógyítást látunk már reánk bízva, ahol más orvosok nem segíthettek. Gyengítő ételek és folyásokat kigyógyítunk rövid idő alatt, ugyszintén elkengült férfiakat rövid idő alatt kigyógyítunk. Szedvevény bárki bármily megrevezhető bajban és ha személyesen be nem jöhet, írja le baját lelkismeretesen és mi azonnal adunk tanácsot. Iradai órák mindennap reggel 9-től esti 9-ig, vasárnap délután 8-ig. — Szerdán és szombaton reggel 9-től esti 9-ig. DR. REGAN EUROPA MEDICAL CO., 720 PENN AVENUE, PITTSBURG, Pa.

Egyedüli magyar gyógyszerár: Fayette megye és vidéken: R. A. OLESCHAK, 25 Broadway, Uniontown, Pa. Magyarok, keressék fel bizalommal. Mindenféle hazai szerek a legutányosabb árakban kaphatók.

LUX GÉZA

30 BROADWAY, UNIONTOWN, Pa. Magyar csárda. Izaletes ételek és italok kaphatók. A honfitársak igazi magyar czigányzene mellett elmulathatnak.

Dr. Rosenthal Adolf,

SEC. NAT. BANK, UNIONTOWN, Pa. Egyedüli magyar orvos a vidéken. Budapesti és bécsi egyetemeken végezte tanulmányait. Minden betegségnek kezelést elvállalja.

Dr. P. SCOTT,

MAGYAR FOGORVOS Seaton Building, Uniontown, Pa. RENDEL naponta 9-től 12-ig, délutáni 1 órától 5 óráig.

Dr. H. F. WONDERS,

MAGYAR ORVOS Égygyit szem, torok és gégebejokat. FIRST NATIONAL BANK ÉPÜLET 405, UNIONTOWN, Pa.

Kérelem!

Előfizetési és hirdetési díjak, valamint a lapot illető mindennemű közlemény igy és CSAKIS IGY ezimzendő: „A BEVÁNDORLÓ“, 322 East 72nd Street, NEW YORK.

A CSAL

Irta: I

(Tizer

Bátyjának kitotta szavait bármily alázat nem elégtette get. Különöse tettel vette zó dalmkodását melyet nyolez ebben a házba öt lealáni és sőtébe visszat fensőbbéggel lát, melyek s érezte volt egy ránehezédő vá — Édes fia! gadni? Te is tartózkodásra; szakis meg mi niakokkal, a P is internczió söt még a mi az emberek n gyon is tudós gátnák a fejed töl; a fejedet filozófiai utóp nem értesz — nehezebb ám, és végre az le a leghaszontal sebb: amolyan vetéses és he volnál, mint e esen.

Raymond érv vak hallatára ünneplő öltömn mint leborgas azonnal elsorog azos fellobban rosszlelkü. M volna kemény jékában, derék oly enyhe és — Ne vedd, akarlak meg én vagyok az Mondd, hogy Tonin felvet — Haragud de...

Egy pillan aztán elhagytt kérgesedett k finommetésű szorította azt feltörő szók e meg Raymond kényelmellen magót és felv a lányra néző is épp ily zse fölényérő!

— Princeps, — kiáltott fel rát. A derék díg ajkaira az tin szót. Hát Genevievé? Genevievé? bábumulatt, ug díg visszaomlé esaira, amint a arezát, mindk támlájára kön kérdést intéze mely fehéren, mult rája, mi laga.

Valamennyi partján lakna pillhelül tiz es utcaz alvégebe láttak, melyn sorakozó tark fonyló sugárv házak szürke, gu egyformas köszöntőt, ez este kilenczigt tek, mint vala vány. Maga esupa apró lá a feliratot vis

A MME E szab

A társzége ugyan édeske nak, meri Ant ta fel Cherbót ré, hogy öke pítse, Euclim maradt a bolt

A CSALÁD TÁMASZA.

Regény.

Írta: DAUDET ALFONZ.

(Tizenötödik folytatás.)

Bátyjának egy kézmozdulata félbeszakította szavait. Ezek a mentegetőzések, bámuló alázatosok és őszinték voltak is, nem ösztönítették ki megsértett büszkeségét. Különösen Geneviève-re való tekintettel vette zokon Antonimnak az ő diadalmaskodását meg azt az elsőbbséget, melyet nyolce nap óta kivívott magának ebben a házában. Geneviève előtt akarta látni és az őt megillető alárendeltségét visszatérteni. Azzal a protezsáló fensőbb-szinttel veregette meg öcsöset, melynek súlyos voltát már ő maga is érezte volt egy illusziós miniszteri kéz rámozdító vállveregetése alatt.

—Édes fiam, akarsz-e nekem szót fogadni? Te is Angliába mérsz hosszabb ideit tartózkodni; kérlek, ottléted ideje alatt szívesen meg minden összeköttetés a Luptonokkal, a Papoffokkal, a szocializmus és internacionalizmus minden hőseivel, sőt még a mi kedves Castánkkal is. Ezek az emberek nem neked valók; mert nagyon is tudósok hozzád képest és elforgatják a fejedet, elvonnának a munkádtól, a fejedet meg telebeszelnék olyan filozófiai utópiákkal, melyeket te meg nem értesz — mert a filozófiai tudomány nehezebb ám, mint a te mesterséged... és vigye az lenne belőled, ami a világon a legfontosabb és a legveszélyesebb: amolyan fattyuhajtás, amolyan nevelés és homályos egzisztencia; olyan valaki, mint egy rosszul fehéritett szerecsen.

Raymond érezte, mint rezzen meg e szavak hallatára öcsésének vézna teste az ünnepi öltöny durva posztója alatt, a mint a kőgömböt fölve hallgatta. Szíve azonnal elmozdult, mert hiúságának haragos fellobbanásaitól eltekintve nem volt rosszul. Meg aztán, hogy is lehetett volna keményszívű a szeretet e meleg hajlékában, derék emberek föléle alatt, mely oly erős és sugaras mint egy melegház.

—Ne vedd zokon tőlem, Tonin, nem akarok megbántani. De apánk nincsen, én vagyok az idősbik, hát kötelességem... Mondá, hogy nem haragszol rám!

Tonin felvetette a fejét.

—Haragszom rád... de... de... de...

Egy pillanatig zavartan dadogott; aztán elhagyta az ereje és mindkét kezét kinyújtva kezével megragadva bátyja finomszemsű puha kezét, meghittottan szorította azt oda ajkaihoz, melyekről a felbőg szók el nem röpíthettek. Most meg Raymond volt a győztes; de lelkeben könyvetlenül utógondolat fészkelte be magát és felváltva majd Izoardra, majd a lányra nézett, azon tűnődve, vajjon ők is egy ilyen szentil vannak-e meggyőződve fölírva!

—Páncsps Juventutis, szállók hozzád... Kihátt fel Izoard, felkapva a poharat. A derék urnak a megilletődés mindig ajkára adta a professzorkorab: a latin szót.

Hát Geneviève? Vajjon mire gondolt Geneviève? Vajjon ő is el volt-e telve bámulattal, úgy mint az apja? Vagy pedig visszaemlékezett-e Casta böles tanácsára, amint az ablaküveghez szorítva az arezt, mindkét karjával a karosszék támlájára könykölt és mintegy néma kérdést intézett az óriási látóhatárhoz, a mely felében, titokzatosan és némán bámul rája, mint egy vak ember szemésilaga.

I.

Valamennyi párisi, akik a Szajna balpartján laknak, emlékezik arra, hogy körülbelül tíz esztendővel ezelőtt a Szajna-utca aljában egy szűk, kis boltocskát láttak, melynek félkörben egymás fölé sorakozt karkaszú kis üvegömböskéi fényű sugárvonalat vetettek a szomszéd házak szíre, fakó utvonalaiknak egyhangu egyformaságába. Mihelyt az est beköszöntött, ezek a gömbök felgyúltak és este kilencig úgy lángoltak és tündököltek, mint valami pompás éjszakai szivárvány. Maga a cézagtábla, amely szintén csupa apró lámpából volt összeállítva, ezt a fényt viselte:

A csodalámpához.
MME EUDÉLINE ÉS TARSÁ
szab. villanyvilágítás.

A társaságok ez imponáló többszáma ugyan öleskeveset felelt meg a valóság-nak, mert Antonin, alighogy Párisba hozta fel Cherbourgól az anyját és a nővérét, hogy őket a Szajna-utczában letelepítse, Eudéline asszony máris egyedül maradt a boltjában, Dina pedig évi tizen-

öt száz franknyi fizetéssel belépett a posta- és táviróhivatalba.

Oh, minő egy esábitó kis boltoeska volt ez csillogó fali tükrével és tükörsima ragyogású parkettirozott padlójával, mely épp úgy ragyogott, mint az állványok, melyeken a szárányi tulipán, iris és gránátalma színű és alakú lámpácskák sorakoztak; a pénztárnál pedig ott üldögélt az öreg asszony fekete eszpefejűköttével a fején, mely félig elfedte a két oldalt lecsüngő fehér a l'anglaise hajfürtöket, a minőket a nők Lamartine szép napjaiban viseltek. Napestig egyik-másik kölesönkönyvtári regény olvasásába merült el. Hányszor állottam én meg a járdán és néztem irigyen ezt a csillogó, békés kis hajlékot, ama napokban, amikor még arról álmodtam, hogy én telepszem le Párisban mint boldogságkereskedő. Igenis, önök egészen jól olvasták, mint boldogságkereskedő. Hosszu ideig az volt a rögeszmém, hogy ezt a bizarr foglalkozást választanom életpályának, hogy az élettapasztalataim ama rengeteg sok szerencsétlen ember rendelkezésére bocsátom, akik tudják megkülönböztetni, mi a jó és micsoda kellemes oldalakat lehet felfedezni még azokban az egzisztenciákban is, amelyeknek a sors a lehető legkevésbé kedvezett. E becses és ritka áruegység elárúsítására, melyet boldogságnak nevezünk, Eudéline asszony boltoeszkáját tekintetem volna mindig a legeszményibb keretnek, a szelidség, esend, tisztaság és derűs nyugalom alkalmas keretének.

De a véleményem valószínűleg megváltozott volna, ha valamelyik szöglet árnyas rejtékéből egy áprilisi estén szemtanúja lettem volna Dina kisasszony hazatérésének, aki a központi postahivatalból azzal a hatalmas farkasévtárggyal került haza, amely ebéd idején az ilyen fiatal, tizenéves gyomorban támadni szokott, midőn otthon nem várta őt se kész ebéd, se terített asztal, de még egy falat harapnivaló se.

Ugy bizony, a boldogságkereskedőnek ez este lett volna meg a kellő nyugalom ama szokatlan lármában, amely megreszketette a nagy ablakfalat, mely a boltot lakosztálytól választotta el.

A lakosztály egy tágas ebédőjének egyik homályos sarkában viaszakarával borított nagy ebédő-asztal állott; az átelleni sarkokban rozoga falépcső, a valószínű malomgrádiés vezetett fel Raymond szobájába. A lépcső alján volt még egy kis kamraforma rekesz, amelynek falába egy lyukat vágtak, hogy a tűzhely esővét azon keresztül lehessen vezetni, és az a sötét kis kuzgó volt a konyha. Szemben az ajtóval, egy magas spanyolfal mögött, állott az egyetlen ágy, mint Eudéline asszony a lányával osztott meg és az ágy feje egy gipszmadonna, egy nagy olvasó és egy szentelt pálmáig meg egy egész sereg szentkép díszlett, amelyekben a fiatal lány buzgó áhitattal hitt; noha ezek a szentképek koránsem tudták meggátolni a szenvedélyes harag dühöngő kitérőseit, melyekre hevessége néha elragadtatta magát. Ez az egész hátsó, udvari lakosztály egy esenevész hárfákkal beültelt homályos kis udvarra nyílt, melynek egyik ereszes szögletét Eudéline szomszédja, a képerkeretűs, használta. Dina gyakran az udvaron keresztül tért a lakásba, sőt épp ez volt mai rossz kedvének az oka is.

Midőn a bolt mellett elhaladt büszkén felemelt fölül és kecsesen bogba kötött fátylával, fekete kis pompadourjával a hóna alatt, észrevette, hogy az anyja a kirkat tükröablakán sárgásan beszőrődött esti félhomályban ma nem kedvezet könyveinek olvasásába merült el, hanem egy tizenötödik lajosbeli ezüstvirágos öltöny mellényét tömöl. Az öreg asszony mély elmerültségre valló arezéle és az a lázas sietség, melylyel ráncos, kiasztott ujjai mozogtak, indultat - haraggal töltötték el szívecskéjét, mely a meg nem terített asztal és a hideg tűzhely láttára lobbott vetett. Egy lökessel a falhoz esapta az ágyat elfedő ellenzót; keztyű, kalap, fátyl szertehányva odaröpült az ágyra. Dühösen és nagy robajjal nyitogatta és zárogatta a különböző fiókokat, a piszkafa dühös taglejtések kíséretében esőrómpölve zörgött a kályha jéghideg vaslapján és ez a finom vonású, szép szöke babaarex gyermekded üdeségű arezbőrével, haragos grimasseokra torzult el és a két selymes, merészen ivelt szemöldök két mély ráncot vetett a gyönyörű szép, ametiszt színű szemek fölött.

—Az apja, szakasztott a szegény apja! — gondolta magában hangosan Eudéline asszony, aki az üvegfalas ajtónál állott és busan nézett a lányára. Ez a lány eszébe juttatta azt a kedves, jó, de néha rettenetesen haragos férjét, akinek szenvedélyes fellobbanásai és fülhasító kiabálása még most is, tíz év múltán, érezes esengéssel zúgott a fülébe és vérvörös tüszügaréként cikizkázott a szeme előtt. És

amellett mégis oly jóságos, oly gyöngéd volt a családja iránt... Szakasztott olyan, mint a kis Dina! Vagy van-e a világon párja ennek a ritka tőkélyű lánynak, lehet-e nálánál kötelességűdőbb gyermeket találni? Mióta Izoard ur egy állást szerzett neki a központi postahivatalban... az a kedves, jó Izoard ur, meg az aranyos, finomlelkű Geneviève, hogy is tudtak összeveszni ilyen hü barátokkal... azóta valamennyi főnöke nyakra-főre diéséri. Mintaképp említik az egész hivatalnok-testületnek és rövid hat hónap alatt a helybeli sürgönyosztályba tették át, noha a Morse-féle távirónak olyan nehéz a kezelése. Az Istenért, hogy folytathat fel egy ilyen tőkéltes, egy ilyen okos és jámbor teremést olyan vad, pokoli haragra?

—Ugyan, kérlek, mama, — dörmögte a szép kis eleven ördög boszusan, — mit nézel úgy rám a te szomorú nagy szemekkel? Miért dugdosod úgy azokat a szinpadit ezifraságokat, mintha nem látnád, hogy a fiad-urad mellényére új gombokat varrsz? Én meg már vagy két hét óta hiába kérek, hogy foltold ki a kis pompadour-zacsómat, amelyben a villásreggelimet meg az apróságomat viszem el a hivatalba. Pedig ez a zacsó hasznosabb szolgálatokat tesz a háznak, mint ez a szinpadit jelmez.

Az anyja szelid hangon igyekezett őt lecsitítani:

—De, édes lányom, hisz tudod, hogy Raymond...

—Jelmezben táncolja a menüettet a külügyi minisztériumban...

Dina minden szóval összeesősítette az ajkát, hogy szavainak nevétségés pátoszt kölcsönözzön.

—No, hiszen már elég hosszú ideje untat bennünket az ő párszt menüetjével, mit Dorante ur, a francia nemzeti zenakadémia tanára, rendez. El akarod, hogy énekeljem neked?... Nem, majd inkább eltánczolom... tra... la la la la la...

A menüet dallamát dudolgtatva, de még mindig dühösen olyan ellenállhatatlan komikummal lejette az emlegetett menüettet, hogy egyszerre maga is elnevette magát és haragja hirtelen lelohadt.

(Folytatása következik.)

VASÁROLJATOK MAGYARNAL!
YOZWIAK W. J.
mészáros és bentes
— 1211 ST. CLAIR STREET, —
YOUNGSTOWN, O.
Telefon 581 Main.

Kérelem.

Előzetési és hirdetési újak, valamint a lapot illető mindenemű közlemény így és CSAKIS IGY czimzendő: „A BEVÁNDORLÓ”, 322 East 72nd Street, NEW YORK.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA
Elvállal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Újságtól kezdve névjeggyig. ALAPSZÁBÁLYOKAT A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITUNK.
Aki szép, izékes munkát akar, forduljon hozzánk.

Vidéki megrendelések pontosan és közöletnek.
◆◆◆◆◆ A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA ◆◆◆◆◆
153 East 4th Street, New York.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENMÉLYKÖZJEGYZŐI okiratok szakszerűen kiállítottak és konzultátsilag hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.

REAM BIZTOS ÜGYEKBEK pontosan és lelkesmeretesen járok el.

AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISEREM A HAJÓHOZ.

UTBAIGAZTAT, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK, a 66-ik utca sarkán.
1431 FIRST AVENUE, NEW YORK, a 74-ik utca közelében.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégek nevének meg, amelyekhez befutásainak bátran fordulhatunk pénzküldés vagy panaszok elcselájából.

NEW YORK ÁLLAM.
KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.
NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York.
ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben.
Pénzküldések és hajójegyvásítás.
Fiókirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 141 Federal street, Youngstown, O.
SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldések gyorsan és biztonságos eszközül. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közlegyzo okiratokat kiállít és hitelesítet.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olesón, gyorsan és biztonságos. Hajójegyek az összes vonalakra az ó-hazába sehol olesőbban nem kaphatók.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapítók \$500,000.00, tartalékalap és sőt nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

OHIO ÁLLAM.
THE BRIDGEPORT BANK & TRUST CO., Bridgeport, Ohio.
Pénzt kamatoztat, küld az ó-hazába. Hajójegyeket elárúsít minden vonalra. Hazai ügyeket gyorsan és jutányosan elintéz.
PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio.
Államilag engedélyezett hajójegey, penzaukció és közlegyzo iroda.
PERCZEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.
MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetétet elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.
RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic.
Pénzküldés és hajójegyek. Bármiméző okiratok elkészít.
JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közlegyzo i hivatal.
WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton.
Pénzküldés és hajójegyzülete. Házak, telkek vétele és eladása.
NEMETH JANOS, new yorki bankár, passaic.
Fiók pénzküldés és hajójegey-üzlete: 150-2 street, Passaic.

CONNECTICUT ÁLLAM.
BANDRE ANDRAS, 606 Bostwick Ave., Bridgeport.
Pénzküldéseket gyorsan és pontosan közvetít, hajójegyeket a legjobb vonalakra árusít, közlegyzo okiratokat kiállít és hitelesítet. A saját házában lakik.

INDIANA ÁLLAM.
INDIANA TRUST AND SAVINGS BANK, 3338 Mich. Avenue, Indiana Harbor.
Pénzt kamatoztatásra elfogad, pénzküldéseket eszközöl az ó-hazába gyorsan és biztonságos. Hajójegyeket minden vonalra. Közlegyzo i hivatal. Telkeket elad és házépítésre kölcsönöket előlegez.

VIRGINIA ÁLLAM.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, APPALACHIA.
Tőke és felesleg 50,000.00 dolláron felül. Minden pillanatban felmondható betétek után három százalékot fizet.

Magyar fogorvos
Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.
DR. FRANK KERN
233 EAST, 10. UTCZA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.
Vasárnap: Reggeli 10-től d. u. 1-ig.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
Magyar közlegyzo.
449 S. Broad St., Trenton, N. J.

KAIL G. ARPAD
BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közlegyzo iroda egy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

November 16.
K...
ollár...
másik...
a meg...
eléged...
küldje...
adjuk a...
efe, uj...
cza ap...
artónak...
hasznos...
darab...
IK BE...
VISZ...
VISZ...
O...
és mi...
LAN...
YE...
k...
ker és belső...
gerizés és...
felérőlyök...
alatt nagy...
7 kg-ig...
tő fejle ki...
fűrészt rovd...
5 bajban és...
mi azenal...
tán 3-ig...
URG, Pa...
féle hazai...
a legjutá...
árakban...
hatók...
LA...
TOWN, Pa...
ek és italok...
hazi magyar...
ulathatnak...
Adolf...
TOWN, Pa...
en. Budapesti...
tanulmányait...
elvallalja...
TT...
VOS...
ontown, Pa...
g. délutáni...
DERS...
S...
égebajokat...
ÜLET 405...
Pa...
ak, valamint...
elemény így...
A BEVAN...
street, NEW

Egyveleg.

Arról a görög „katonai ligáról”. — Különböző czokik és torquemadaikus séták.

...Nem kell félni! Van már „katonai liga” is.

Jó vizez! Jól van ez. Igy kell Pistának, Palinak és Péternek!

Pista, Pali és Péter ugyanis, egyenkint: egy rongyos Pista, egy nyomorult Pali és egy buta Péter; összesen pedig a: szuverén, a felséges, az istenadta nép.

Jó vizez. Jól van ez. Igy kell Pistának, Palinak és Péternek! ... Mert van nekik jó dolguk, hogy van mit, száraz kenyert, enniük; a hozzávaló szalonnabőr azonban nem ették meg a rongyos Pista, a nyomorult Pali és a buta Péter; ők, a szuverén, a felséges, az istenadta nép; a görög Pista, a görög Pali és a görög Péter; ők a szuverén, a felséges, az istenadta görög nép. Mondom, a szalonnabőr nem ették meg, elvonták a szájaiktól és odaadták a ezíra herének, a katonának; az ette, amíg Pista, Pali, Péter — a görög nép: éhezett.

A katonának meg feneketlen a hasa. Az a kis szalonnabőr, meg sem kottyan egy görögdinnyehasú, görög posolyakerülőnek. Beszippantja, mintha nem is dísznőtor lenne és attól a görögdinnye-hasában a görög bakának: sárgadinnye-álmok mozogdoznak.

A szalonnabőr után dukál a száraz kenyér is és akik szalonnabőrön élnek, még is csak legényebbek azoknál, akik száraz kenyéren tengődnek.

Gyűjön hát a: czoki! Görög-czoki, bakac-czoki, katonac-czoki, czoki! — Elfogni az országgyűlést, „a ezibiletet”, a szárazkenyereket. Erezgyűrűt, szuronygyűrűt vonni a népképviselő körűl. Aztán puff, puff... és czoki! És megvan a szalonnabőröz a szárazkenyér! Aztán összemarakodni a kőzön és megint: czoki!... puff-puff!

Lám, hát nem kell félni! Van már „katonai liga” is.

Jó vizez!... Ugy-e, jó vizez! Ugy-e, ily kell Pistának, Palinak, Péternek; a rongyos Pistának, a nyomorult Palinak, a buta Péternek; im hát a szuverén (?), a felséges (?), az istenadta görög népek?...

Ez volt a katonac-czoki. Van rendőrczoki is. Hol? Ugy-e, Moszkvában? Ugy-e, Sziberióban? Ugy-e, Madridban? Eh, mit, ez mind: czoki!

Budapesten van. Gott sei's Dank! Budapesten van.

Rendőrczoki!... Hej, ez fájó dolog. Szegény, öreg, szegény jó öreg Torquemada, oh, te galambmájú kis amatőr! Oh, te ártatlan kis esemetese: czoki!

Mit akarsz te, öregem, azokkal a „kiszlízrózó” kis spanyoleszmakkal, stb., stb., stb.! Czoki, Torquemada apám! Egyszerien czoki! Sőt rendőrczoki, sőt budapesti rendőrczoki!

Voltál te kis kis ártatlan inkvizíciócska, budapesti detektív? Nem? Ne-e-e-em? No, hát akkor re-szub-bumczoki és fertig! Kérd meg a pápát, hogy oldozzon fel áldásai alól és gyere hamar vissza a menyország... azaz, onnan, ahol vagy. Keres meg a férképen bizonyos Ausztriát esetleg Ausztráliát, nem nagy különbség! És menj el, öreg esatárom Budapestre és esapj fel ott detektívnek, vagy bizonyos Hima nevezetű postaszolgálnak.

Figyelmeztetlek azonban, hogy ez utóbbi esetben különös helyzetbe kell jutnod, a mennyiben ártatlan rabló leszesz és a fejbőrödet nélkülöznöd kell. Na, ne bámulj vén esasicim, hiszen az természetes, hogy mikor még te az anyazentegyházak dolgoztál nagyban, akkor még nem lehetett oly fejlett a cserzőipar. De ládd, azóta haladtunk ám a korrál! Ugy ám, apukám!

Történetek egy, más dolgok, kivéve a te áldott emlékü Spanyolországodat. Felaláltunk néminemű „filantropiákat” — „altruizmusokat” — és ha meg nem sértlek — „emberszereteket”, meg efajta szöszöket.

Persze, ez nekéd: „magas”. No, majd megmagyarozom. Például ebben a házban posta van és azt meglopták. Jó. Hát akkor én lemegeyk, mint budapesti detektív, a házmasterhez és azt „kivallatom”. Csakhogy én filantrop vagyok ám, a kutyateremtettét! Én tudom, hogy annak a szegény embernek nem igen telek keztüire. Már pedig ma „keztüis kézzel” élünk csak meg. Ellenben a kedves szülei jóvoltából van a szegény embernek fejbőre. Nos, én mint budapesti detektív, szóval: műeszerző: ezt gyöngéden lehozom ennek a szegény Lázárnak a koponyájáról és elkészítem glacé-keztüinek. Már most van neki szegénykének keztüje is és már most legalább nem

TITKOS

BETEGETSÉGEKET. — FOLYÁST ÉS GYULADÁST A CSŐBEN stb. biztosan és gyorsan gyógyít a MERSITS-féle „INJECTIN” nevű befecskendező szer és a „SANCTIN” vértisztító cseppek. — E KÉT SZER EGY FINOM FECSKENDŐVEL 2 DOLLAR beküldése után bármely címre titoktartás mellett elküldetük, úgy, hogy ott már nem fizet rá semmit. — Ugyisint betegség meggyógyítására szolgáló ÖVSZEREK is kaphatók.

Egyedül kapható a

Vörös Kereszt ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁRBAN Dep. C. 4901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO. Bővebb felvilágosítást és hasznos tanácsokat INGYEN küldünk.

huzhatja le a bőrét szegénynek az a csunya Wekerle. Igy hát tudod, hogy mi történt azalatt a te hazádon kívül? Most már tudod, hogy mi az a filantropia stb.? Most már tudod, hogy miért nincs szükség reád az anyazentegyházak?

De hiszen te nem felelsz! Te elpirulsz? Oh, oh, te bájos, gyermeked kis Torquemadéska! Boacsás meg, hogy elrontom ártatlan szüzi lelkedet! És most nesze egy ezvikipuszi és menj, édes, vissza a Menyország... azaz... tudod, oda, ahonnan jöttél.

Tessék!... Oh, pardon! Ezer pardon! ... Oh, igen, igen... értelek téged, te, te... mondjuk, hogy: „szubtilis” lélek. Hm!... Hát persze, persze... Gyöngéd emlékek fűznek ide és ugyanilyen szép a világ még most is és milyen keveset változott és ugy-e még csak nem is kell beleszoknod. Hogyne, hiszen ez nekéd, mind olyan synonym, olyan árnyalatkülönböztető csupán!...

Jó, tehát maradj. Lásd, engem bolygó lelkeim otthoni sétákra visz. Teszek most egy pár nagyon érdekes látogatást, hát derék Torquemada mester, adsz karod és tartunk együtt.

Ime, itt, ez előkelő sárka palota, ez egy, ugynevezett „kaszinó”. Kérlek, kérlek... figyelj a kiejtésre, nem ka-szinó a-val, hanem par excellence ká-szinó, kérlek szeretettel: á-val.

Hogy miért? Ejnye, beh butuska letél te, — ott, ahol voltál — öregem? Miért? Miért?... Hát mit tudom én azt, öregem! Hát egyáltalán tudja azt valaki? Apróság! — mondó csak, vajjon ama felejtethetlen aranjuzei napokban, midőn még te az anyazentegyház apostola valál, nem voltak buta, vagy már: buta, tudod, borzasztó buta, tudod, öregem, iszonyatos, rettenetes, szédtősen buta emberek?

Ah! könyörgöm, boacsás meg, amiért ezt a meggondolatlan kérdést kiszalajítottam. Hiszen világos, természetes... te arra nem tudsz felelni. Nem tudhatsz felelni!...

Szóval, ebbe a ká-szinóba, most bemegyünk és te ott régi, jó ismerőseidre fogsz találni, sőt egészen úgy fogod magad érezni, mintha ott lennél, ahol eddig voltál... Tehát figyelj! Láthatod, itt baccarat, ott makao, amott ferbli, emitt rulett... szóval olyan szolid, máriás zárnéri játékok folynak. A tornyosodó sárka halmokból, megállapíthatod, hogy tisztelt ismerőseid bágra játszanak, mondjuk ötven-százezer sárka baobcsákára.

Most ugy néz, kérlek, oda, abba a sarokba, az a hernyószéri ismerősöd: Ausztria — ia részletű tartományának, — szóval e bájos országnak a belügyminisztere. Az a másik pedig, aki a hernyó-ember körmeit manikűrözi, az emez ia tartomány főrendőre... De most elég volt itt. Hipp-hopp... Láthatod, kevésbé előkelő helyen vagyunk. Ne kérdezz, én nem ismerlek ezek közül a bárgyu, szürke „polgárok” közül senkit, tudod, ezek olyan nimandok. Ládd, ők is ízlelnek, de

Minden kihirdetés TIZ széig 25 cent. Minden további szó 2 cent. Kihirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 Street, New York.

EGYHAZI ÉRTESÍTÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze: HARSANYI LASZLÓ. Istenizeteket minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelkészek: 214-6 E. 11-ik utca. Telephone: 730 Orchard.

A COLUMBUSI ÉS VIDÉKI MAGYAR REF. EGYHÁZ. A lelkipásztor czíme: Rev. ALEX. SZÉKELY, 1764 S. Washington Ave. Istenizetéseket minden vasárnap délelőtt 10 órakor, délután 3 órakor, vasárnap iskolai délután 2 órakor.

Asszonyok és leányok keresztnek a „Star” ingkészítő gyárba. Állandó munka. Vasalásra, öltöszet, díszítésre, varráshoz. A tanulás ideje alatt is fizetnek. A gyár tiszta, tágas. A munka könnyű, állandó és a fizetés jó. Star Shirt Factory, 376 WASHINGTON AVE., Bridgeport, Conn.

Munkát, vagy bármilyen alkalmazást keres fiatal, gyermektelen házaspár. Beszédnek magyarul, németül. Szives értesítések így czimzandók: Kill István, 206 Parker Avenue, Passaic, N. J. (4-szer)

nagyon koldusosan csinálják, nézd csak: igazi babra. És nézd, most ott jön valaki, ugy néz ki, mint egy penzionált autodafé tüzelőgy. Utána jön kerekaszám kettősázz gyorstüzelő ágyuval felszerelt detektív... zsebrudogják a babokat és elviszik ezeket a bángyu, öreg burgerokat a dutyiba.

Mi az? Mi az? Elájulsz? Levegő után kapkodsz? Torquemada, te diecsesz! Hiszen ez semmi, gyere csak, hipp-hipp, most elmegyünk New Yorkba, meg elmegy...

Ah, te nem akarsz jönni? Ah, neked már elég volt? Ah, te visszamégyisz a pokolba? Ah, tehát ott voltál te eddig? És nem a menyországban? Nem engedtek be a pápai passzussal? Ah, hiszen akkor, öreg baromcskám, te egy közönséges peches fráter vagy. Fidele! Én nem mutogatok neked semmit sem New Yorkban. Eredj a pokolba! —böcz.

Előfizetők. Nyilvános nyugtázás hetenkint. Kellemetlenség elkerülése czéljából minden héten e helyütt nyugtázunk a „BEVÁNDORLÓ”-ra való előfizetéseket. Aki az egyik heten akár ügyönek, akár posta utján fizetett s a fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében eszeleltszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizetett Eckmanban Paládi János, Szabó János, Lakatos Mihály; Thacker Minessen Rakoczki András, György Sándor, Zelenák Lajos, Paray Imre; Red Jacken Villányi Sándor; Garyban, W. Va. Kondás Mihály, Tóth Ignác, Hering József; Elkhornban Konez Gy.; Pocahontasban Wég József; Schenectadyban Lévy Lajos; Johnstownban Múcha András; Flemingtonban Csehi Mihály; Bridgeportban Lesko János, Kozma Mihály; Fayette Cityben Rónay Sándor.

Felévre fizetett Benwoodon Young János; Thacker Minessen Nagy Sándor, Fekete János; Red Jacken Hetei Gyula; Elkhornban Fülöp Lajos; Pocahontasban Molnár Pál; Flemingtonban Bojtos Márton; Canonsburgban Kovács Imre; Willockban Bazin Dániel; Rankinban Dravecz József, Stimecz János; South Brownsvillen Krajczár Vendel, Czeglédy István; Homesteaden Csengery Jenő; Youngtownban Vaskó Ferencz, Kovács István, Grosshändler M., Vineze István, Szalma János, Habadás Gusztáv, Katanics Béla; East Youngtownban Ivory József, Molnár Mihály, Zaniczky Ágost, Koltka János, Hegedűs János, Stankó József, Baraczkó György, Szöllösy Miklós, Sieherman Leó, Tyavada János; Cleve-landban Demesák István, Kiss György; Hazletonban Tóth István; Nilesban Hoffer Ferencz; Garyban, Ind. Korény Pál; Chicagóban Soltész János; Felső Telekesen Magyarországon Kasza Pál.

Negyedévre fizetett Red Jacken Spotla János; Elkhornban Szurom István.

Mrs. Szilágyi budapesti egyetemen végzett és a new yorki Board of Health által engedélyezett okleveles szülésznő. Segélyt és tanácsot nyújt, a legnehezebb szülések-nél is. 111 St. Marks Pl., E. 8th St., New York, az Ave. A és Első Ave. közt.

A NAP. A magyar nyelvű újság szociális, Magyarországi legfigyelemre méltó és legérdekesebb napilapja. Feltűnő szerkesztés: BRAUN SANDOR. Politikai főmunkásként: Brédy Sándor, Lengyel Kálmán és dr. Kalmar Antal. A NAP a 44-as számú legújabb katonája a a 67-es példája legérdekesebb újságja. A NAP nemcsak a legújabb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.50 Félévre \$3.00 Negyedévre \$1.25 Metatványssal küld: A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rókk Szilárd-utca 9. sz.

LITTLE HUNGARY ELSŐRANGU MAGYAR VENDEGLŐ ÉS BOROZÓ. Fort Dearborn Building, Chicago. A CLARK ES MONROE UTCÁK DELNYUGATI SARKÁN. FRANK D. L. tulajdonos. Minden este éjjel utáni 1 óráig cigányzene. FOBEJÁRAT: 134 CLARK ST. Telefon: Central 1029

Balogh Sándor MAGYAR ÉTTERME ES BOROZÓJA 103 második Avenue, New York (a hatodik utca sarkán.) NAPONTA ZENE, BOROZÁS HAZHOZ KÜLDETNEK CSALADOK KEDVENCZÉRE: FALALKOZÓHELYE. Telefon: Orchard 4027. Urak részére butorozott szobák heti : két dollártól feljebb kiadók : :

HARRY M. MATZ, POCAHONTAS, Va. Itt kaphatni a legfinomabb italokat. UG-lyekek a vendégek számára. BÉRDŐS EM-ERÉK KONYVRE IS KAPNAK ITALT. Vidéki rendelések még amag szárazkötet-tenek. — MAGYARUL BESZÉLNEK. FÍKOM KISOLGALÁS.

Bányászt keres A POCAHONTAS CONSOLIDATED COLLIERIES CO. 50 bányászt keres munkára. Munka mindig van Virgí- nia állam e legjobb bányáiban. Több magyar bányász MAR HUSZ ÉV OTTA dolgozik ezekben a bányákban, amiről mindenki meggyőződhet. A bányákban nincsen gáz s a teleper van MAGYAR TEMPLOM ÉS MA- GYAR ISKOLA. Bővebb felvilágosi- tást ad a Bevándorló pocahontasi iro- dávezetője: Fehér Jenő, Box 98, Pocahontas, Va.

Kérelem. Előfizetési és hirdetési díjak, valamint a lapot illető mindennemű közlemény igt és CSAKIS IGY czimzandó: „A BEVAN- DORLÓ”, 322 East 72nd Street, NEW YORK. HÁZASPÁR, igen tisztességes, ajánkozik munkára bár- mely vidékre. A férfi minden munkát, a nő házi munkát és főzést elfogad. Czím: Házaspár, Box 429, New Brunswick, N. J.

Magyar Demokrata Klub. Klubhelyiség: 322 East 72-ik utca, New York. Gyűléseit tartja minden pénteken esti 8 órakor. Hivatalos nyelvi: Magyar és angol. Tiszviselők: Elnök Csikó Mór, alelnökök Práger József, dr. Goldberger Márton, Weiss- man Mór, pénztáros Neufeld Emil, pénzügyi tit- kár Klein B., jegyző Kisfalvy A., levelező titkár Schlesinger A. Miska, könyvtárnok Ligeti Imre, ajtóőr Tenner Árpád, bizalmi férfiak Klein Jó- zsef, Peter Lajos, Fried Fülöp, Solomon Miksa és Igel Zsigmond, végrehajtó-bizottság Sussman S. Vilmos elnök, dr. Horn I. Ferencz, dr. Wald Henrik, Tenner Gyula és Klein Dezso. Vigalmi bizottság: Fried Fülöp, Groszman Ig- nacz, dr. Horn Ferencz, Ligeti Imre, Tenner Gyula.

ARANYERFAJDALOM. VÉGBÉLVISZKETEG 12 óra alatt szűnik és gyorsan gyógyul a „Vöröskereszt Vegbélkénőcs” által. Egy dol- lárért barchoa elküldjük. — Egyedül kapható „VÖRÖSKRESZT GYÓGYTAR.” 8901 Buckeye Road, Cleveland, Ohio.

GUTTMAN J. és TSA a Nyugat első magyar könyvkereskedése Imakönyvek, regények, történelmi munkák és minden egyéb könyvek, hazai dolmányosok, szegedi paprika, hippi tőr, magyar szüveg- vár, elárutása nagyban és kicsinyben. Jós- nyos árak. Postai megrendések pontosan es- zükölnének. PEDLEKNEK KÜLÖN KEDVEZMÉNYEK. Minden megrendés így czimzandó: J. GUTTMAN & CO., 380 WEST DIVISION STREET, CHICAGO.

I. A. GAREE 1064 MARKET ST., WHEELING, W. Va. Tiszta Rye és Bourbon whiskey, kitűnő borok, gin, cognac, rum, kummel, tör- köly, szilviorium és minden más ital. A LEGJOBB MINŐSÉGU PALAOZ KOZOTT WHISKEY KVARTÁR 80 CENTTŐL EGY DOLLÁRIG. — Sör nagyban való eladása. —

Lelkészek és egyleti titkárok ne fe- ledjék, hogy KÉTSZAZ HÍMZETT MAGYAR ZÁSLÓ hirdeti, hogy az egyedüli megbiz- ható magyar zászló- és jelvény- készítő PERÉNYI BÉLA 335 East 14th street, New York. Irjon árjegyzékért, költségvetésért.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapítattott 1905-ben. — Igazgatósági üléseit tartja minden hónapban saját helyiségében. 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa. Elnök: Ohegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Magyar András, pénztáros Horváth János, titkár Kehary Bertalan, ügyvezek: W. Clyde Grubbs, T. Chalm. Duff, magyar ügyész és közjegyző Debó István, ellenőrök Kovács Rudolf, Stagner János. Igazgatók Pittsburgban Horváth János, Ma- gyar András, Connalsville és vidéken Kallez- sár István, Traweslyn és vidéken Kráizt- Kálmán, Flemingspark és Pittsokban Kurse Vendel, Bructon és vidéken Kánya István, McKeesportban Kánya Gusztáv, Traugerben Lengyel János, Ambridgeben Szabó János, Irvinben Kopházi József, Dunkirkben Simon József, New Brightonban Görös Kálmán, Duquesneban Gogolya András, Coleyban (Castle Shannon) Báthory István, Leechbur- gan Soltész János, Preston, Burdinen és vi- déken Géci Imre, Hadnagy Ádám, Priced- len Krajnczyk András, Coal Bluff-Sure Oakson Herspold István, Coal Center és vi- déken Jakubik János, Andó József, Wick- hamben Szabados István, W. Leisenring- en Elek András, Uniontownban Matuly Zel- tán, Lyndonban Magetti Géza, Expediten Szunyogh Ferencz, Vintonaléon Oleskányi La- jos, Blackburnon Zborai János, Adaléinen Mihók György, Leisenringen 3. Vízny János, Star Junctionban Köles István, Largen Heő- János, Connorsvillen Gyurkócs József, Leek No. 3. Mitró János.

Kérjen árjegyzékét ameddig a kelet tart. Importált hazai legújok feltűnő, borsószeg, magyar dupla lemez, centrális csimbalmok, hat- monikák, jazz és diva- könyvek, valódi talcsok- pák és sapkák, Etnoi te- lairak, a a státiások, aranygyűrűk és fülbev- zők. Üzletemben kaphatók mindenféle hazai csikók legjobb minőségben, a legolcsóbb árban. Ké- centes bolygórak, külön- legesen érdekesek 300 szep keppel. Pokorny József, New York, N. Y. 45 Street 77-1st Ave.

Eredeti üzlet postai megrendésekre Legolcsóbb árak SZILVORUMRA, TÖRKÖLYRE, COGNACRA, GINRE, WHISKEYRE Küldje be a megrendelést MARBLE PALACE LIQUOR CO., Wheeling, W. Va. 1125-1127 MARKET STREET, SÖRT IS SZALLITUNK.

HA NEM BESZÉL ANGOLUL és ha akarna tudni, akkor küldje be a nevét és pontos czimét MANDEL ERNŐNEK 6 majd felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt. Tandj 2 dollár havonta. 61 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.